

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Podkarpacka Delegatura w Rzeszowie

DPR.410.1.1.2026

**Pani
Teresa Kubas-Hul
Wojewoda Podkarpacki
Podkarpacki Urząd Wojewódzki
w Rzeszowie**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/18 –
województwo podkarpackie.**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów¹

Kierownik jednostki kontrolowanej

Teresa Kubas-Hul, Wojewoda Podkarpacki, od 20 grudnia 2023 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Podkarpacka Delegatura w Rzeszowie.

Kontrolerzy

1. Marek Wójtowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPR/5/2026 z dnia 7 stycznia 2026 r.
2. Krzysztof Pakuła, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPR/7/2026 z dnia 7 stycznia 2026 r.
3. Marek Sikora, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPR/8/2026 z dnia 7 stycznia 2026 r.
4. Monika Stręczek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPR/6/2026 z dnia 7 stycznia 2026 r.
5. Sławomir Kochman, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPR/31/2026 z dnia 2 marca 2026 r.

(akta kontroli tom I, str. 3-14)

¹ Dalej: PUW lub Urząd.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/18 – województwo podkarpackie oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z ustalaniem, pobieraniem i egzekucją dochodów,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy *o finansach publicznych*³, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/18 – województwo podkarpackie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483. Dalej również ufp.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/18 – województwo podkarpackie oraz wykonanie planu finansowego na 2025 r. przez PUW.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dochody zrealizowane w 2025 r. w części 85/18 wyniosły 173 973,4 tys. zł i były o 27,6% wyższe od wykonanych w 2024 r. i o 73,3% wyższe od dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Dysponent części 85/18 budżetu państwa niezwłocznie podejmował działania związane z windykacją należności.

Wydatki budżetu państwa wykonane w części 85/18 wyniosły 3 787 225,6 tys. zł, stanowiły 98,5% planu po zmianach i były wyższe o 1,4% od poniesionych w 2024 r. Wydatki z budżetu środków europejskich⁵ wyniosły 13 837,2 tys. zł, co stanowiło 73,5% planu i 178,6% wydatków poniesionych w 2024 r.

Kontrola wydatków dysponenta części 85/18 w kwocie 286 902,2 tys. zł (9,5% zrealizowanych wydatków na dotacje), wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 2581,8 tys. zł (18,7%) oraz wydatków PUW w kwocie 12 197,6 tys. zł (7,5%) wykazała, że były one realizowane z zachowaniem reguł racjonalnego i celowego gospodarowania środkami publicznymi, w sposób legalny, w ramach limitów określonych w planie finansowym. Środki z rezerw budżetowych wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, a w wyniku realizacji wydatków uzyskano oczekiwane efekty.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w części 85/18 i polegały m.in. na:

- wyborze wykonawców usług szkoleniowych z pominięciem zasad określonych w regulacjach wewnętrznych PUW oraz braku zapisów w umowach zabezpieczających interes PUW na wypadek niewłaściwej realizacji tych usług,
- nieprawidłowym ujęciu w ewidencji księgowej wydatku na usługę szkoleniową,
- wypłacie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy po dacie rozwiązania stosunku pracy,
- błędach formalnych w zapisach księgowych.

Wojewoda sprawowała nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej, obejmując nimi w szczególności: realizację zadań finansowanych z budżetu państwa, zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem, terminowość przekazywania dotacji oraz prawidłowość ich wykorzystania. Obowiązujący w PUW system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie były w pełni skuteczne, o czym świadczą stwierdzone nieprawidłowości oraz błędy formalne zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: BŚE.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁶ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Dochody dysponenta 85/18 województwo podkarpackie.

Dochody budżetowe wykonane w 2025 r. w części 85/18 wyniosły 173 973,4 tys. zł i były wyższe od dochodów zrealizowanych w 2024 r. o 37 643 tys. zł (o 27,6%) oraz wyższe od dochodów prognozowanych o 73 567,4 tys. zł (o 73,3%). Analiza dochodów w wybranych ośmiu działach⁷ klasyfikacji budżetowej wykazała, że dochody w tych działach stanowiły 97,3% dochodów ogółem (169 315,8 tys. zł). Różnice w realizacji dochodów spowodowane były głównie:

- dochodami z realizacji zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (jst), związanych z gospodarowaniem gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa⁸, które w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 33 660,5 tys. zł (o 49,5%) oraz wyższe o 58 660,1 tys. zł (o 36,4%) od planowanych na 2025 r., co wynikało głównie z wyższych wpływów uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa⁹ w stosunku do 2024 r. oraz uzyskania wyższych niż planowano wpływów z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa i odszkodowań za przejęcie nieruchomości Skarbu Państwa pod inwestycje drogowe;
- dochodami z opłat paszportowych¹⁰, które w porównaniu do 2024 r. były niższe o 91,4 tys. zł (o 1%) oraz wyższe o 1 029,5 tys. zł (o 12,3%) od planowanych na 2025 r., co związane było ze zwiększonym zapotrzebowaniem na paszporty oraz założeniem przy planowaniu zmniejszenia liczby składanych wniosków paszportowych;
- wyższymi wpływami z usług świadczonymi przez Inspekcję Sanitarną¹¹, które w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 643,8 tys. zł (o 10,4%) i wyższe o 1 656,9 tys. zł (o 32,2%) od planowanych na 2025 r., co wynikało głównie, ze wzrostu cen badań laboratoryjnych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych oraz większego zapotrzebowania na badania mikrobiologiczne do celów sanitarno-epidemiologicznych, a także wzrostu zainteresowania osób prywatnych badaniami wody przeznaczonej do spożycia;
- wyższymi dochodami z wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych¹², które w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 144,8 tys. zł (o 0,7%) oraz wyższe o 1 337,8 tys. zł (o 6,7%) od planowanych na 2025 r.

Najwyższe dochody uzyskano z tytułu: gospodarowania gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (101 660,1 tys. zł), wyegzekwowania należności alimentacyjnych (21 337,8 tys. zł), opłat

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁷ Analiza dochodów budżetu państwa w wybranych ośmiu działach klasyfikacji budżetowej, tj.: 010 Rolnictwo i łowiectwo, 700 Gospodarka mieszkaniowa, 710 Działalność usługowa, 750 Administracja publiczna, 851 Ochrona zdrowia, 852 Pomoc społeczna, 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej oraz 855 Rodzina.

⁸ Dochody w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

⁹ Sprzedaż na rzecz użytkowników wieczystych nieruchomości Skarbu Państwa.

¹⁰ Dochody w dziale 750 Administracja publiczna, rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie § 0930 Wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych.

¹¹ Dochody w dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85132 Inspekcja Sanitarna, § 0830 Wpływy z usług.

¹² Dochody w dziale 855 Rodzina, rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

paszportowych (9429,5 tys. zł), opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną i lekarzy weterynarii wyznaczonych przez powiatowych lekarzy weterynarii oraz usług świadczonych przez tę Inspekcję (6161 tys. zł)¹³, usług świadczonych przez Inspekcję Sanitarną (6806,9 tys. zł)¹⁴, czynności wykonywanych przez nadzór budowlany (706 tys. zł)¹⁵ oraz wpływów realizowanych z zakresu pomocy społecznej (1242,3 tys. zł)¹⁶. Dochody uzyskane z tych tytułów (147 343,6 tys. zł) stanowiły 85% dochodów ogółem.

(akta kontroli tom V, str. 3-41)

Według stanu na koniec 2025 r. należności pozostałe do zapłaty w części 85/18 wynosiły 824 612,9 tys. zł, w tym zaległości netto 814 456,5 tys. zł¹⁷. W stosunku do 2024 r. kwota należności zwiększyła się o 45 140,9 tys. zł (o 5,8%), a zaległości netto o 44 227,5 tys. zł (o 5,7%). W 2025 r., podobnie jak na koniec 2024 r., największe należności dotyczyły:

- wpłat od dłużników alimentacyjnych – 783 901,8 tys. zł (o 5,8% więcej niż na koniec 2024 r.), w tym zaległości netto 780 130 tys. zł (o 5,7% więcej)¹⁸;
- opłat za użytkowanie gruntów Skarbu Państwa – 25 611,5 tys. zł (o 9% więcej niż na koniec 2024 r.), w tym zaległości netto 25 363,5 tys. zł (o 9,4% więcej)¹⁹.

Przyczynami wzrostu należności od dłużników alimentacyjnych był wzrost liczby świadczeniobiorców funduszu alimentacyjnego oraz dłużników tego funduszu, podwyższanie zasądzonych alimentów oraz nieskuteczna egzekucja prowadzona przez komorników sądowych (dłużnicy przebywający za granicą, dłużnicy bez ustalonego adresu zamieszkania, brak majątku, z którego możliwe byłoby prowadzenie skutecznej egzekucji). Każdorazowa wypłata świadczenia osobie uprawnionej do alimentów powiększa należności wraz z odsetkami. Należności te przypisywane są dłużnikowi od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczenia osobie uprawnionej.

Wzrost należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto z tytułu opłat za użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa związany był ze zwiększeniem liczby przypadków nieregulowania zobowiązań przez podmioty korzystające z nieruchomości Skarbu Państwa z powodu upadłości dłużników (masa upadłości nie wystarczała do zaspokojenia zobowiązań) oraz umarzania postępowań egzekucyjnych z powodu nieściągalności zaległości - po bezskutecznej egzekucji komorniczej - brak jakiegokolwiek majątku pozwalającego na zaspokojenie zobowiązań.

W latach 2024-2025 wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w części 85/18 wyniosły: w 2024 r. – 21 193 tys. zł i w 2025 r. – 21 337,8 tys. zł (wzrost o 0,7%).

(akta kontroli tom V, str. 22-27, 29-41)

Dochody PUW jako urzędu obsługującego Wojewodę.

W 2025 r. PUW²⁰ zrealizował dochody budżetowe w wysokości 14 522,7 tys. zł, co stanowiło 88,3% dochodów wykonanych w 2024 r. (16 440 tys. zł) i 100,5% dochodów planowanych na 2025 r.

¹³ Dochody w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdziale 01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii § 0690 Wpływy z różnych opłat oraz § 0830 Wpływy z usług.

¹⁴ Dochody w dziale 851 Ochrona zdrowia rozdziale 85132 Inspekcja Sanitarna § 0830 Wpływy z usług.

¹⁵ Dochody w dziale 710 Działalność usługowa rozdziale 71015 Nadzór budowlany § 0690 i § 2350.

¹⁶ Dochody w dziale 852 Pomoc społeczna rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze § 2350.

¹⁷ Należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane.

¹⁸ Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego.

¹⁹ Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego.

²⁰ Dysponent III stopnia.

Dochody zrealizowano w dwóch działach: 750 *Administracja publiczna* (rozdział 75011 *Urzędy wojewódzkie* – 14 433,3 tys. zł i rozdział 75046 *Komisje egzaminacyjne* – 54,1 tys. zł) oraz 710 *Działalność usługowa* (rozdział 71015 *Nadzór budowlany* – 35,3 tys. zł). Dochody w dziale 750 wynosiły 14 487,4 tys. zł (99,8% dochodów ogółem), a w dziale 710 – 35,3 tys. zł (0,2% dochodów ogółem).

Najwyższe dochody uzyskano z opłat paszportowych (9429,5 tys. zł)²¹, najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (3398,3 tys. zł)²², opłat różnych (1038,8 tys. zł)²³ oraz opłat za zezwolenia, akredytacje i opłaty ewidencyjne (434,2 tys. zł)²⁴. Dochody z tych tytułów stanowiły 98,5% dochodów ogółem.

Dochody zrealizowane w 2025 r. były niższe o 1917,3 tys. zł (o 11,7%) od dochodów wykonanych w 2024 r. oraz wyższe o 78,7 tys. zł (o 0,5%) od dochodów planowanych. Różnice pomiędzy planem a wykonaniem dochodów, spowodowane były głównie:

- niższymi wpływami z opłat paszportowych – w porównaniu do 2024 r. – o 91,4 tys. zł (o 1%) i wyższymi o 1029,5 tys. zł (o 12,3%) w stosunku do planowanych na 2025 r., co było związane z dużym wzrostem liczby składanych wniosków paszportowych we wrześniu 2025 r. w stosunku do planowanego;
- niższymi wpływami z różnych opłat – w porównaniu do 2024 r. o 754,3 tys. zł (o 42%) i wyższymi o 225,8 tys. zł (o 27,8%) w stosunku do planowanych na 2025 r., co było spowodowane mniejszą w stosunku do 2024 r. liczbą wniosków o wydanie lub wymianę karty pobytu dla cudzoziemców, i wyższymi niż planowano na 2025 r. wpływami związanymi z obsługą cudzoziemców oraz wyższymi dochodami z tytułu opłat za wpisy lub zmianę wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a także trudnymi do przewidzenia dochodami za wpis do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego²⁵;
- niższymi wpływami z tytułu opłat legalizacyjnych ustalanych przez organy nadzoru budowlanego – w porównaniu do 2024 r. o 841,8 tys. zł (o 97,6%) oraz niższymi o 729,5 tys. zł (o 97,3%) w stosunku do planowanych na 2025 r., co było związane z trudnościami w planowaniu dochodów z tego tytułu;
- niższymi dochodami z tytułu opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne o 36,3 tys. zł (o 7,7%) w stosunku do roku 2024 oraz o 15,8 tys. zł (o 3,5%) w stosunku do planowanych, co było związane z nieco niższymi wpływami z opłat za wydawanie zezwoleń na pracę dla cudzoziemców;
- niższymi dochodami z tytułu opłat z najmu i dzierżawy składników majątku Skarbu Państwa o 228,7 tys. zł (o 6,3%) w stosunku do roku poprzedniego oraz o 462,7 tys. zł (o 12%) w stosunku do planowanych, co było związane ze zmniejszeniem powierzchni wynajmowanych przez najemców.

Według stanu na koniec 2025 r., należności i zaległości PUW pozostałe do zapłaty wynosiły 818,6 tys. zł. Były one niższe od występujących na koniec 2024 r. odpowiednio o 178,5 tys. zł (o 17,9%) oraz o 162,8 tys. zł (o 16,6%).

²¹ W dziale 750 rozdziale 75011 § 0930 *Wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych*.

²² W dziale 750 rozdziale 75011 § 0750 *Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*.

²³ W dziale 750 rozdziale 75011 § 0690 *Wpływy z różnych opłat* (karty pobytu, opłaty za wpis oraz zmianę wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, opłaty za wpis do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego itp.).

²⁴ W dziale 750 rozdziale 75011 § 0620 *Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne*.

²⁵ Obowiązek wnoszenia opłat za wpis do przedmiotowego rejestru wynika z ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1730), która weszła w życie z dniem 26 marca 2024 r.

Głównymi pozycjami należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości, były nieuregulowane wpływy z rozliczeń/zwrotów wydatków z lat ubiegłych wraz z odsetkami – 480,5 tys. zł²⁶, należności przejęte po likwidacji jednostek; wraz z odsetkami – 226,6 tys. zł²⁷ oraz kary nakładane za nieterminowe wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wraz z odsetkami – 44,7 tys. zł²⁸. Należności te stanowiły 91,8% wszystkich należności pozostałych do zapłaty.

(akta kontroli V, str. 240-265, 381-392)

Badanie szczegółowe na próbie 25 należności²⁹ z tytułu dochodów budżetowych uregulowanych w 2025 r.³⁰ na kwotę 457,2 tys. zł wykazało, że:

- dochody prawidłowo zakwalifikowano do kategorii dochodów przypisanych lub dochodów nieprzypisanych;
- postępowania kończące się wydaniem decyzji/postanowienia przebiegało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Kodeks postępowania administracyjnego;
- wartość należności wynikająca z decyzji/postanowienia została prawidłowo ustalona;
- należności ewidencjonowano na właściwych kontach księgowych w zależności od przypadającego terminu płatności;
- dochody zrealizowane bez uprzedniego przypisu ewidencjonowano w sposób umożliwiający ich jednoznaczne wyodrębnienie i ustalenie ich wysokości z wykorzystaniem ewidencji analitycznej do konta 130.

Należności z tytułu dochodów budżetowych wymierzone były w wysokości określonej w przepisach prawa, umowie, decyzji, postanowieniu lub innym dokumencie określającym wysokość i zasady ich ustalenia. Zrealizowane dochody były terminowo odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

(akta kontroli tom V, str. 482-517)

Analizą objęto pięć zaległości budżetowych w zakresie prawidłowości prowadzonych działań windykacyjnych na kwotę 1301,6 tys. zł³¹. We wszystkich analizowanych sprawach należności naliczano zgodnie z obowiązującymi przepisami i rozstrzygnięciami właściwych organów oraz niezwłocznie podejmowano działania windykacyjne. W sprawach cywilnoprawnych występowano na drogę postępowania sądowego w celu wyegzekwowania należności.

(akta kontroli tom V, str. 197- 211, 469-481, 518-537)

Wojewoda decyzją z dnia 30 października 2025 r. dokonała umorzenia części należności i rozłożenia na raty pozostałej części opłaty legalizacyjnej ustalonej w wysokości 50 tys. zł, postanowieniem PINB w Dębicy. Wojewoda dokonała umorzenia opłaty legalizacyjnej w kwocie 20 tys. zł, a płatność pozostałej części opłaty – 30 tys. zł rozłożyła na 60 rat – po 500 zł każda³². Do poszczególnych rat naliczona została opłata prolongacyjna. W przedmiotowej sprawie wystąpiły przesłanki uzasadniające udzielenie ulg, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia

²⁶ Rozdział 75011, § 0920 *Pozostałe odsetki*, § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*.

²⁷ Przede wszystkim Zakładu Obsługi PUW, rozdział 75011, § 0920 i § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*.

²⁸ Rozdział 75011, § 0580 *Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*, § 0640 *Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień* i § 0910 *Odsetki od nieterminowych wpłat z tyt. podatków i opłat*.

²⁹ W tym: 20 należności przypisanych na podstawie decyzji/postanowień Wojewody oraz pięć należności nieprzypisanych.

³⁰ Dobranych w sposób celowy, w tym pięć należności nieprzypisanych i 20 przypisanych na podstawie decyzji/postanowień wydanych przez Wojewodę.

³¹ Z tego: należność główna 628,3 tys. zł, odsetki za zwłokę 667,6 tys. zł, koszty sądowe, egzekucyjne 5,7 tys. zł.

³² Płatnych do ostatniego dnia każdego następującego po sobie miesiąca, począwszy od miesiąca listopada 2025 r.

1997 r. *Ordynacja podatkowa*³³, podyktowane ważnym interesem podatnika, tj. ułatwienie uiszczenia opłaty i legalizację budowy, nie powodując przy tym zachwiania bezpieczeństwa socjalnego rodziny.

W dniu 20 listopada 2025 r. (terminowo) strona wniosła do Ministra Finansów odwołanie, od ww. decyzji, wnosząc o umorzenie całości opłaty legalizacyjnej, uzasadniając to ważnym interesem podatnika i ważnym interesem publicznym. Sprawa pozostaje w rozpatrywaniu Ministra Finansów.

W 2025 r. Wojewoda nie udzielała innych ulg w spłacie należności budżetowych, tj. nie umarzała należności budżetu państwa w całości lub części jak i nie odraczała i nie rozkładała ich na raty.

W 2025 r. w PUW nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli tom V, str. 212-239, 538-541)

W 2025 r. Wojewoda podejmowała działania nadzorcze w celu prawidłowej realizacji dochodów przez jednostki realizujące budżet w części 85/18, w tym zmierzające do zmniejszenia kwoty zaległości. W ramach tych działań, podejmowanych na podstawie art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy *o finansach publicznych*, służby Wojewody przeprowadziły 10 kontroli obejmujących realizację dochodów budżetowych, w tym dwie w jednostkach podległych oraz 8 w jst³⁴. W zakresie realizacji dochodów i windykacji należności nie stwierdzono nieprawidłowości. Realizacja dochodów budżetowych, w tym kształtowanie się poziomu zaległości, były przedmiotem ocen i analiz (kwartalnych i rocznych) dokonywanych w oparciu o przyjmowane sprawozdania wraz z częścią opisową oraz uzyskane informacje i wyjaśnienia.

(akta kontroli tom V, str. 592-626)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/18 przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodów, w tym dochodzenia należności.

Realizacja dochodów przebiegała zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi.

Dochody budżetowe wykonano w wysokości 173,3% planu.

W PUW na bieżąco ujmowano w księgach rachunkowych należności budżetowe oraz prowadzono kontrole terminowości ich zapłaty. Działania podejmowane w celu odzyskania należności były rzetelne. Wzrost należności pozostałych do zapłaty i zaległości wynikał z przyczyn niezależnych od dysponenta części 85/18 budżetu państwa.

Wojewoda realizowała działania nadzorcze zmierzające do prawidłowej realizacji dochodów przez jednostki realizujące budżet w części 85/18.

³³ Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.

³⁴ W tym pięć kontroli zakończonych i trzy w trakcie realizacji. W wyniku kontroli zakończonych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Wydatki dysponenta 85/18 – województwo podkarpackie

W 2025 r. wydatki w części 85/18 budżetu państwa wyniosły 3 787 225,6 tys. zł. W porównaniu do 2024 r. kwota wydatków była wyższa o 52 445,2 tys. zł (1,4%). Wykonane wydatki były wyższe o 921 944,6 tys. zł (32,2%) od określonych w ustawie budżetowej i niższe o 56 677,6 tys. zł (1,5%) od wydatków według planu po zmianach.

Analizą realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskiwanych w wyniku wydatkowania środków objęto wykonanie wydatków w ośmiu działach³⁵, w których wydano 3 303 163 tys. zł, co stanowiło 87,2% łącznej kwoty wydatków w części 85/18. W analizowanych działach i rozdziałach wydatki te realizowano zgodnie z planem finansowym. W działach wykonano je w wysokościach od 89,3% do 99,6% planu, a w rozdziałach – od 0,5% do 100% planu³⁶.

W istotnie niższych³⁷ kwotach od planowanych zrealizowano wydatki w dwóch rozdziałach:

- 80101 – *Szkoły podstawowe*, wydatki wykonano w kwocie niższej o 1098,2 tys. zł (o 39,5%) od planowanych, co było związane z niższymi niż zgłoszone przez JST potrzebami na realizację zadań inwestycyjnych w ramach „Rządowego programu rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030”.
- 80146 – *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli*, wydatki wykonano w kwocie niższej o 3084,6 tys. zł (o 58,5%) od planowanych, co było związane z mniejszą niż zakładano liczbą doradców metodycznych³⁸.

(akta kontroli tom I, str. 15-68)

Kontrola prawidłowości wprowadzanych zmian w planie finansowym dysponenta wykazała, że w 2025 r. plan wydatków w części 85/18 zwiększono³⁹ środkami z rezerw celowych budżetu państwa o 699 897,3 tys. zł. Z rezerw celowych budżetu państwa wykorzystano 679 065,2 (97%) środków z tych rezerw pozostających w budżecie części 85/18 po zmianach⁴⁰. Główne przyczyny niewykorzystania środków z rezerw celowych to:

- niższe niż pierwotnie zakładano koszty realizacji rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” w związku z mniejszą niż planowaną liczbą zatrudnionych pracowników oraz nieobecnościami w pracy spowodowanymi zwolnieniami lekarskimi i urlopami bezpłatnymi (nie wykorzystano 4586,5 tys. zł – poz. 49 rozdziały 85202, 85203, 85218, 85219, 85220, 85504, 85508, 85509, 85510, 85516),

³⁵ 010 Rolnictwo i łowiectwo, 600 Transport i łączność, 750 Administracja publiczna, 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, 801 Oświata i wychowanie, 851 Ochrona zdrowia, 852 Pomoc społeczna, 855 Rodzina.

³⁶ Wydatki realizowano w 76 rozdziałach. W 39 rozdziałach wykonano je w wysokościach powyżej 99% planu, w 29 rozdziałach od 82,5% do 98,6% planu, w siedmiu od 36,6% do 78,8% i w jednym 0,5%.

³⁷ Tj. poniżej 80% planu i były to wartości istotne.

³⁸ O których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2025 r., poz. 1043) i w § 24 i 25 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2023 r., poz. 2738).

³⁹ Uwzględniając zmniejszenia w trakcie roku dokonane przez Ministra Finansów decyzjami korygującymi.

⁴⁰ W trakcie 2025 r. plan wydatków w części 85/18 zwiększono środkami z rezerw celowych o 725 507,4 tys. zł. Następnie decyzjami Ministra Finansów kwota ta została zmniejszona o 25 610,1 tys. zł. Kwota 12 926,9 tys. zł została zablokowana decyzjami Wojewody.

- niewystąpienie afrykańskiego pomoru świń w związku z czym nie wystąpiła potrzeba uruchomienia środków przeznaczonych na pokrycie kosztów odszkodowań oraz czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (nie wykorzystano 3000 tys. zł - poz. 18 rozdział 01022),
- niepełne wykorzystanie środków na realizację Rządowego programu rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030 spowodowane unieważnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznych przez JST w związku z uchyleniem się od zawarcia umowy przez wybranego wykonawcę oraz oszczędnościami po przeprowadzonych postępowaniach (nie wykorzystano 2663,6 tys. zł – poz. 45 rozdziały 63095, 80101, 80104, 80132 i 85219),
- mniejsza niż planowano liczba wniosków o pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów, na co miał wpływ głównie wzrost minimalnego wynagrodzenia przy pozostającym na tym samym poziomie kryterium dochodowym oraz mniejsza liczba zdarzeń losowych kwalifikujących uczniów do objęcia pomocą (nie wykorzystano 2540,8 tys. zł - poz. 26 rozdział 85415),
- niższe niż pierwotnie zakładano zapotrzebowanie na wypłatę funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej świadczeń mieszkaniowych i kosztów dojazdu do miejsca, w którym pełnią służbę w związku z nieobecnościami w pracy spowodowanymi zwolnieniami lekarskimi (nie wykorzystano 1281,9 tys. zł – poz. 35 rozdział 75411),
- mniejsze niż pierwotnie planowano zapotrzebowanie na środki z dotacji na staże podyplomowe lekarzy i lekarzy dentyistów spowodowane mniejszą niż planowano liczbą lekarzy podejmujących staż podyplomowy, mniejszą ilością realizowanych przez nich dyżurów medycznych oraz absencjami chorobowymi stażystów (nie wykorzystano 1388,3 tys. zł – poz. 67 rozdział 85157).

Z przyczyn tych nie wykorzystano 15 461,1 tys. zł, co stanowiło 74,2% łącznej kwoty niewykorzystanych środków otrzymanych z rezerw celowych budżetu państwa. Pozostałe przyczyny to głównie niższe niż planowano koszty realizacji zadań.

W związku z niewykorzystaniem środków z rezerw Wojewoda nie występowała do Ministra Finansów⁴¹ o skorygowanie decyzji zwiększających budżet w części 85/18. Przyczyną był brak możliwości ustalenia wysokości niewykorzystanych środków w terminie umożliwiającym złożenie wniosku o korekty decyzji⁴², co wynikało z późnych zgłoszeń nadwyżki środków finansowych, którymi dysponowano i dokonania zwrotów dotacji przez samorządy. Informacje o nadwyżce środków wynikały ze sprawozdań i informacji przekazanych po zakończeniu 2025 r.

(akta kontroli tom I, str. 69-105)

Badaniem objęto zwiększenia środkami z rezerw celowych dokonane sześcioma decyzjami w łącznej wysokości 69 773,4 tys. zł (10% łącznej kwoty zwiększeń z tych rezerw pozostających w budżecie części 85/18 po zmianach). Badaniem objęto zwiększenia z pozycji 26⁴³ na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (11 126,1 tys. zł), z pozycji 44⁴⁴ na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu

⁴¹ Dalej: również MF.

⁴² Art. 154 ust. 1 ufp.

⁴³ Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, realizację Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3, a także innych programów rządowych oraz programów i przedsięwzięć ustanawianych w obszarze oświaty i wychowania na podstawie art. 90u i 90w ustawy *o systemie oświaty oraz na dofinansowanie Branżowych Centrów Umiejętności*.

⁴⁴ Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych.

sołeckiego w 2024 r. (20 183,7 tys. zł), z pozycji 49⁴⁵ na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024-2027”⁴⁶ (23 644 tys. zł), pozycji 67⁴⁷ na uzupełnienie dotacji na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów (7260,3 tys. zł) i pozycji 71⁴⁸ na pokrycie zobowiązań wymagalnych z tytułu wydatków związanych sfinansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów w ramach krajowych pasażerskich przewozów autobusowych w 2025 r. (7559,3 tys. zł).

Kontrola wykazała, że wnioski Wojewody o zwiększenia planu wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Przyznane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Z przyczyn niezależnych od dysponenta części 85/18, zaistniałych po zwiększeniu budżetu nie wykorzystano 5070,7 tys. zł z badanych rezerw celowych (7,1%).

(akta kontroli tom I, str. 106-196)

W 2025 r. Wojewoda wydała 61 decyzji, którymi zablokowała wydatki budżetowe w wysokości 33 601,8 tys. zł. Stanowiły one 0,9% wydatków planowanych. Zablokowane wydatki na dotacje dla jst wyniosły 16 840,1 tys. zł (0,8% dotacji planowanych dla jst). Przyczynami zablokowania wydatków były:

- opóźnienia w realizacji zadań (art. 177 ust. 1 pkt 2 ufp) – 11 596,6 tys. zł (12 decyzji),
- opóźnienia w realizacji zadań i nadmiar środków (art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp) – 1807,5 tys. zł (trzy decyzje),
- nadmiar środków (art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp) – 20 197,8 tys. zł (46 decyzji).

W wyniku opóźnień w realizacji zadań zablokowano wydatki na osiem zadań⁴⁹, dotyczących:

- zadania inwestycyjnego „Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego w drogowym przejściu granicznym w Medyce” – opóźnienia w realizacji zadania (7900 tys. zł środki planowane w budżecie),
- zadania inwestycyjnego „Budowa siedziby Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kolbuszowej” – opóźnienia w realizacji robót budowlanych powstałych z przyczyn leżących po stronie wykonawcy (łącznie 500 tys. zł, w tym 300 tys. zł środki planowane w budżecie i 200 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 12),
- dofinansowania zadania inwestycyjnego „Modernizacja budynku szkoły w Pruchniku” w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych w latach 2024-2030” – brak możliwości realizacji zadania inwestycyjnego (2000 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 45 – dotacja dla jst),
- realizacji zadań nadzoru budowlanego w obszarze wykonania zastępczego, polegające na wykonaniu rozbiórki części budynku – opóźnienia w realizacji zadań (114,4 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 63),
- realizacji zadania w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 – opóźnienia w realizacji zadania w związku z problemami w zakresie przeprowadzenia przetargu oraz krótkiego czasu pozostałego do realizacji zadania (222,4 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 53),

⁴⁵ Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych.

⁴⁶ Uchwała nr 64 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024-2027” (M.P. poz. 506).

⁴⁷ Środki na zadania w obszarze zdrowia.

⁴⁸ Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa.

⁴⁹ W tym trzy finansowane ze środków pochodzących z rezerwy celowej.

- realizacji programów Interreg NEXT Polska-Ukraina i Interreg Polska-Słowacja – przesunięcie w czasie rozpoczęcia realizacji programów w ramach nowej perspektywy (114,6 tys. zł i 174 tys. zł środki planowane w budżecie),
- realizacji zadań w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat Aktywny Maluch 2022-2029 w zakresie sfinansowania tworzenia oraz funkcjonowania nowych miejsc opieki – opóźnienia w realizacji zadań (338,1 tys. zł, 121 tys. zł i 106,1 tys. zł środki planowane w budżecie),
- wypłaty współfinansowania kosztów funkcjonowania Regionalnego Punktu Kontaktowego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego finansowanego w ramach Pomocy Technicznej Programu Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027 – opóźnienie w realizacji projektu przez beneficjenta (6 tys. zł środki planowane w budżecie).

Z powodu opóźnień w realizacji zadań i nadmiaru środków zablokowano wydatki na trzy zadania finansowane ze środków zaplanowanych w budżecie, dotyczących:

- zadań inwestycyjnych na przejściach granicznych – opóźnienie realizacji zadania „Przebudowa budynku odpraw autokarów na wjazd do Unii Europejskiej (UE) na drogowym przejściu granicznym w Medyce” (470,8 tys. zł) i nadmiar posiadanych środków na realizację zadań inwestycyjnych na drogowych przejściach granicznych w Krościenku i Medyce (1224 tys. zł) oraz na zakupy inwestycyjne (38,1 tys. zł),
- zadań w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko 2021-2027 – opóźnienia w realizacji projektu „Modernizacja radiowej sieci Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa podkarpackiego” (53 tys. zł),
- realizacji prac prowadzonych na grobach i cmentarzach wojennych – niewykorzystanie przez gminy pełnej kwoty dotacji celowej (21,5 tys. zł).

Blokady wynikające z nadmiaru posiadanych środków wynosiły 20 197,8 tys. zł i dotyczyły głównie wydatków na:

- zabezpieczenie na pokrycie kosztów ewentualnych odszkodowań oraz czynności związanych ze zwalczaniem ognisk chorób zakaźnych zwierząt (3000 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 18 przeznaczone dla Inspekcji Weterynaryjnej),
- zabezpieczenie na wypadek wystąpienia nieprzewidzianych epizootii, w szczególności ognisk afrykańskiego pomoru świń oraz wysoce zjadliwej grypy ptaków z przeznaczeniem na podjęcie działań przez Inspekcję Weterynaryjną związanych z likwidacją choroby i wypłatą odszkodowań oraz na pokrycie kosztów polowań i odstrzału sanitarnego dzików, zakupu materiałów jednorazowych, jak również odczynników wykorzystywanych do badań, testów i zestawów diagnostycznych i preparatów dezynfekcyjnych oraz na pokrycie kosztów usług świadczonych przez przychodnie weterynaryjne i wynagrodzeń wyznaczonych lekarzy weterynarii, kosztów podróży służbowych, a także na pokrycie kosztów realizacji zadań i zakupów inwestycyjnych (1918 tys. zł przeznaczonych dla Inspekcji Weterynaryjnej),
- wspieranie organizacji doradztwa medycznego na terenie województwa podkarpackiego – w toku przeprowadzonych postępowań rekrutacyjnych nie wyłoniono doradców metodycznych w placówkach doskonalenia nauczycieli w ilości przewidywanej dla województwa (3030,3 tys. zł środki planowane w budżecie - dotacje dla jst),
- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (3961,8 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 49 – dotacje dla powiatów),
- wypłatę zasiłku celowego dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej (1579,0 tys. zł środki planowane w budżecie – dotacje dla jst),
- zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa (1064,4 tys. zł środki planowane w budżecie – dotacje dla powiatów 440,8 tys. zł i wydatki bieżące 623,6 tys. zł),

- realizację zadań inwestycyjnych w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030” (663,6 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 45 – dotacja dla gmin),
- wypłatę odszkodowań z tytułu strat wyrządzonych przez zwierzynę łowną w uprawach i płodach rolnych (589,1 tys. zł środki zaplanowane w budżecie na dotację dla Samorządu Województwa),
- finansowanie działań z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (565,8 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 33 – dotacje dla jst),
- wypłatę świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna oraz wsparcie kobiet w ciąży (500 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 16 – dotacje dla jst),
- realizację programu FENIKS – Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko 2021-2027 (451,5 tys. zł środki zaplanowane w budżecie – wydatki bieżące).

Blokadami objęto 12 926,9 tys. zł środków z rezerw celowych budżetu państwa (1,8%⁵⁰).

Zablokowane środki z rezerw celowych przeznaczone były głównie na:

- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne oraz realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (3961,8 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 49),
- zabezpieczenie na pokrycie kosztów ewentualnych odszkodowań oraz czynności związanych ze zwalczaniem ognisk chorób zakaźnych zwierząt (3000 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 18),
- dofinansowanie zadań własnych jst (2663,6 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 45),
- na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych (762,8 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 67),
- finansowanie programu wsparcia dla rodzin „Za życiem” ustanowionego na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o *wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*⁵¹ (581 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 33),
- finansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa (500 tys. zł środki z rezerwy celowej poz. 16).

W 2025 r. w części 85/18 nie wystąpiły przypadki zablokowania środków decyzjami Prezesa Rady Ministrów i MF oraz w trybie art. 179 ufp.

Szczegółowym badaniem objęto trzy decyzje Wojewody, którymi w listopadzie i grudniu 2025 r. zostały zablokowane wydatki w łącznej wysokości 10 302,1 tys. zł (30,6% zablokowanych wydatków). Nie stwierdzono zwłoki w zatwierdzaniu wniosków o blokady i podejmowaniu decyzji o zablokowaniu wydatków. Decyzje wydawano i wpisywano do systemu TREZOR w dniu zatwierdzenia wniosków w tym systemie. Z badanych decyzji jedna na kwotę 2000 tys. zł, dotyczyła blokad z powodu opóźnień w realizacji zadań finansowanych z rezerwy celowej i jedna na kwotę 402,1 tys. zł z powodu nadmiaru środków z rezerwy celowej. Termin uzyskania informacji o nadmiarze środków nie dawał podstaw do wystąpienia przez Wojewodę o korekty decyzji przyznających te środki. Wcześniejsze ustalenie nadmiaru środków nie było możliwe z przyczyn niezależnych od Wojewody.

(akta kontroli tom I, str. 197-302)

⁵⁰ Kwoty otrzymanej z rezerw budżetu państwa i pozostających w budżecie po zmianach.

⁵¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1829.

W porównaniu do 2024 r. nie nastąpiła istotna zmiana w strukturze wydatków według grup ekonomicznych⁵² w części 85/18. Wydatki na dotacje stanowiły 70% ogółu wydatków (w 2024 r. – 74,7%), wydatki bieżące jednostek budżetowych – 18,3% (w 2024 r. – 17,8%), wydatki majątkowe 11,6% (w 2024 r. – 7,4%) i świadczenia na rzecz osób fizycznych, tak jak w 2024 r. – 0,1%. Wydatki według grup ekonomicznych realizowano zgodnie z planem finansowym.

Wydatki na dotacje budżetowe w 2025 r. wyniosły 2 652 053,3 tys. zł⁵³, w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 11 881,4 tys. zł i zostały wykonane w wysokości 99% planu. Wydatki te były wyższe o 136 005,3 tys. zł (4,9%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r. co wynikało głównie z przyznania dodatkowych środków na realizację „Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026”⁵⁴ (zwany dalej: Program OLiOC).

Wydatki na dotacje realizowano zgodnie z planem. W działach wykonano je w wysokościach od 67% do 100% planu, a w rozdziałach – od 18% do 100% planu.

W istotnie niższych⁵⁵ kwotach od planowanych zrealizowano wydatki na dotacje w trzech rozdziałach:

- 80146 - *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli*, wydatki wykonano w kwocie niższej o 3084,6 tys. zł (o 58,5%) od planowanych, co było związane z mniejszą niż zakładano liczbą doradców metodycznych w placówkach doskonalenia nauczycieli.
- 85278 - *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, wydatki wykonano w kwocie niższej o 1766,9 tys. zł (o 50,5%) od planowanych, co wynikało z mniejszych niż zakładano potrzeb gmin na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin, które poniosły straty w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.
- 85415 - *Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym*, wydatki wykonano w kwocie niższej o 2763,4 tys. zł (o 22,1%) od planowanych, co wynikało z mniejszej niż zgłosiły jst liczby wniosków o pomoc materialną dla uczniów.

Główne cele, na jakie Wojewoda przeznaczyła dotacje to: finansowanie lub dofinansowanie zadań w obszarze wsparcia rodziny, finansowanie lub dofinansowanie świadczeń pomocy społecznej oraz świadczeń alimentacyjnych, zapewnienie działalności Państwowej Straży Pożarnej, dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, dopłaty dla przewoźników w celu rekompensaty utraconych dochodów z tytułu stosowania ustawowych ulg przy sprzedaży biletów, pokrycie kosztów działalności bieżącej ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dofinansowanie kosztów utrzymania mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej⁵⁶, zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych i na wydatki związane z obroną cywilną i ochroną ludności.

Wydatki na poszczególne rodzaje dotacji były następujące:

- dotacje celowe 2 643 764,4 tys. zł (99% planu)⁵⁷,
- dla gmin uzdrowskich 5178,9 tys. zł (100% planu),
- podmiotowe 2943,4 tys. zł (100% planu),

⁵² Grupy wydatków określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513). W grupie dotacji, świadczeń na rzecz osób, wydatków bieżących jednostek budżetowych oraz wydatków majątkowych uwzględniono – odpowiednio – wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *u.p.*

⁵³ Bez dotacji majątkowych w kwocie 370 330,1 tys. zł.

⁵⁴ Uchwała nr 72 Rady Ministrów w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 z dnia 27 maja 2025 r. (M.P. z 2025 r., poz. 541).

⁵⁵ Gdy rozbieżności wynosiły co najmniej 20% i były istotne kwotowo.

⁵⁶ Dalej: DPS.

⁵⁷ Bez dotacji majątkowych – 370 330,1 tys. zł.

- rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych 166,7 tys. zł (100% planu).

Dotacje celowe dla jst wyniosły 2 629 617 tys. zł (99,1% planu)⁵⁸. Z kwoty tej dla gmin przeznaczono 1 973 690,6 tys. zł (99,1% planu), powiatów – 520 062,2 tys. zł (98,9% planu), samorządu województwa – 125 464,9 tys. zł (96,9% planu) oraz na dotacje celowe w ramach programów realizowanych przez jst z udziałem środków europejskich – 10 399,3 tys. zł (93,4% planu).

Dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych wynosiły 1428,6 tys. zł (100% planu), fundacji i stowarzyszeń – 3155,5 tys. zł (99,4% planu), pozostałych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych – 8081,2 tys. zł (100% planu) i w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, realizowanych przez podmioty inne niż jst – 1482,1 tys. zł (75,2% planu).

Dotacje celowe na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami wynosiły 2 169 464,5 tys. zł (99,4% planu), na zadania bieżące realizowane przez jst na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 5010 tys. zł (61% planu), na realizację własnych zadań bieżących jst – 443 580 tys. zł (97,8% planu) i na realizację zadań ze środków europejskich 10 399,3 tys. zł (93,4% planu).

(akta kontroli tom I, str. 303-320)

Istotne różnice⁵⁹ – w odniesieniu do roku poprzedniego – w poziomie wydatków na dotacje wystąpiły w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 01005 - *Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa* – niższe o 8856,6 tys. zł (o 98,5%), co było związane z zakończeniem w 2024 r. realizacji zadań związanych ze scalaniem gruntów wykonywanych w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020)⁶⁰.
- 01041 - *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich* - niższe o 5564,1 tys. zł (o 56,4%), co wynikało głównie z zakończenia we wrześniu 2025 r. realizacji PROW 2014-2020.
- 60078 - *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych* - wyższe o 1575,2 tys. zł (o 50,8%), co było związane z wyższymi potrzebami jst w zakresie realizacji zadań związanych usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.
- 75295 - *Pozostała działalność* – w 2024 r. nie ponoszono wydatków na dotacje w 2025 r. wydatki wyniosły 39 168,4 tys. zł, co wynikało z realizacji Programu OLiOC.
- 80101 - *Szkoły podstawowe* - niższe o 2680,9 tys. zł (o 69,9%), co było związane z zakończeniem realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - „Aktywna tablica”⁶¹.
- 80103 - *Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych* - niższe o 38 600,8 tys. zł (o 96,8%), co wynikało z wejścia w życie ustawy z dnia 1 października 2024 r. o *dochodach jednostek*

⁵⁸ Bez dotacji majątkowych - 370 276,4 tys. zł.

⁵⁹ Większe niż 20% i istotne kwotowo.

⁶⁰ Zgodnie z § 4 ust. 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2256) realizacja PROW 2014-2020 została zakończona 30 września 2025 r.

⁶¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 -- „Aktywna tablica” (Dz. U. z 2024 r., poz. 158).

samorządu terytorialnego⁶² i zgodnie art. 26 tej ustawy zabezpieczenie środków przeznaczonych na organizację wychowania przedszkolnego w gminach w ogólnej kwocie potrzeb oświatowych.

- 80104 - *Przedszkola* - niższe o 181 988 tys. zł (o 99%), co było związane z wejściem w życie ww. ustawy o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego i zabezpieczeniu na jej podstawie środków przeznaczonych na organizację wychowania przedszkolnego w gminach w ogólnej kwocie potrzeb oświatowych*.
- 80106 - *Inne formy wychowania przedszkolnego* - niższe o 3254,7 tys. zł (o 98,1%), co wynikało z wejścia w życie ww. ustawy o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego i zabezpieczenia na jej podstawie środków przeznaczonych na organizację wychowania przedszkolnego w gminach w ogólnej kwocie potrzeb oświatowych*.
- 80153 - *Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych* – niższe o 6517,4 tys. zł (o 27,4%), co było związane ze zmianą zakresu dotacji na finansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych⁶³.
- 85202 - *Domy pomocy społecznej* - wyższe o 21 571 tys. zł (o 28%), co było związane z wyższym dofinansowaniem bieżącej działalności domów pomocy społecznej i realizacją rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”⁶⁴.
- 85203 - *Ośrodki wsparcia* - wyższe o 33 701,1 tys. zł (o 35,7%), co wynikało z przyznania wyższej kwoty dofinansowania przeznaczonej na finansowanie ośrodków wsparcia w związku z podwyższeniem kryterium dochodowego do naliczenia miesięcznej kwoty dotacji oraz realizacji rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.
- 85213 - *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej* - wyższe o 1709,5 tys. zł (o 28,4%), co było związane ze wzrostem maksymalnej kwoty zasiłku stałego stanowiącego podstawę naliczenia składki zdrowotnej⁶⁵.
- 85214 - *Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe* - wyższe o 11 799,1 tys. zł (o 44,6%), co było związane ze wzrostem liczby osób uprawnionych do zasiłku okresowego w związku z podwyższeniem kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z pomocy społecznej⁶⁶.
- 85215 - *Dodatki mieszkaniowe* - niższe o 52 038 tys. zł (o 99,9%), co wynikało z jednorazowego charakteru wypłacanego w 2024 r. bonu energetycznego⁶⁷.
- 85216 - *Zasiłki stałe* - wyższe o 20 144,2 tys. zł (o 29,8%), co wynikało ze wzrostu wysokości przyznawanego na podstawie ustawy o *pomocy społecznej*⁶⁸ zasiłku stałego oraz wzrostu liczby osób uprawnionych do świadczenia w związku z podwyższeniem kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z pomocy społecznej.

⁶² Dz. U. poz. 1572 ze zm.

⁶³ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 12 marca 2025 r. w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2025 r. (Dz. U. poz. 392).

⁶⁴ Uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (M.P. poz. 505).

⁶⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1044).

⁶⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1044).

⁶⁷ Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2026 r., poz. 21).

⁶⁸ Art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214).

- 85218 - *Powiatowe centra pomocy rodzinie* - wyższe o 1310,7 tys. zł (o 124,4%), co było związane z realizacją rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.
- 85219 - *Ośrodki pomocy społecznej* – wyższe o 24 161,3 tys. zł (o 51,5%), co wynikało z przeznaczenia z budżetu Wojewody wyższych środków na dofinansowanie działalności bieżącej ośrodków pomocy społecznej/centrów pomocy społecznej, wyższych środków przeznaczonych na dodatki dla pracowników socjalnych, wyższych kosztów na wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi oraz realizacji rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.
- 85220 - *Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej* - wyższe o 2117,2 tys. zł (o 790,9%), co wynikało z realizacji nowego zadania polegającego na dofinansowaniu utworzenia mieszkań treningowych i wspomagających w ramach programu „Za życiem”⁶⁹ oraz realizacji ww. rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.
- 85295 - *Pozostała działalność* - niższe o 44 670,3 tys. zł (86,3%), co było związane z realizacją w 2024 r. zadania wypłata dodatku osłonowego⁷⁰, które w 2025 r. nie było realizowane.
- 85504 - *Wspieranie rodziny* - wyższe o 1796,4 tys. zł (o 100,7%), co wynikało z realizacji programu rządowego „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”⁷¹ w 2024 r. program realizowany był od lipca.
- 85510 - *Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych* - wyższe o 3857 tys. zł (o 100,8%), co było związane z realizacją ww. programu rządowego.
- 85516 - *System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3* - wyższe o 12 829,1 tys. zł (o 109,7%), co było związane z realizacją programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024-2027”.

W PUW nie zostały określone ogólne regulacje dotyczące udzielania i rozliczania dotacji celowych. Zarządzeniami Wojewody⁷² określono zasady rozdziału środków finansowych w województwie podkarpackim na realizację zadań w 2025 r. w ramach Programu OLiOC i przyjęto regulamin naboru i oceny wniosków oraz realizacji i rozliczenia zadań wynikających z tego programu. W regulacjach tych nie przewidziano możliwości rozliczenia wydatków poniesionych przez beneficjenta przed podpisaniem umowy dotacji.

W terminie określonym w art. 148 *ufp*, dysponent części 85/18 przekazał do jst informacje⁷³ o kwotach dotacji wynikających z ustawy *budżetowej na rok 2025*⁷⁴. Spełniony został także obowiązek wynikający z art. 122 ust. 4 *ufp* i do publicznej wiadomości podano wykaz

⁶⁹ Uchwała nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. poz. 1250 oraz z 2022 r. poz. 64) i uchwała nr 5 Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. poz. 113).

⁷⁰ Na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2026 r., poz. 77).

⁷¹ Uchwała nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” (M.P. poz. 504).

⁷² Zarządzenie Nr 154/2025 Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 lipca 2025 r. w sprawie ustalenia Zasad rozdziału środków finansowych w województwie podkarpackim na realizację zadań w 2025 roku w ramach „Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026” i Zarządzenie Nr 155/2025 Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 lipca 2025 r. w sprawie ustalenia Regulaminu naboru i oceny wniosków oraz realizacji i rozliczenia zadań jednostek samorządu terytorialnego w województwie podkarpackim w 2025 roku, wynikających z „Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026”.

⁷³ Pisma z 6 lutego 2025 r. informujące samorząd województwa, samorzady powiatowe i gminne o planach dotacji dla jst oraz planach dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleczanych jst.

⁷⁴ Ustawa z 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63).

beneficjentów dotacji wraz z przyznanymi kwotami, dla których w ustawie budżetowej zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe.

Wojewoda dokonywała oceny prawidłowości wykorzystania dotacji i przeprowadzała kontrole w tym zakresie. Oceny prawidłowości wykorzystania dotacji dokonywane były w ramach kwartalnych ocen wykonania wydatków i ocen wykorzystania środków na wydatki majątkowe w części 85/18. W 2025 r. pracownicy PUW przeprowadzili 304 jednostkowe kontrole obejmujące swoim zakresem m.in. prawidłowość wykorzystania dotacji z budżetu państwa. Z kontroli tych 157 wykazało nieprawidłowości i w ich wyniku sformułowano zalecenia i wnioski pokontrolne, a pozostałych 147 nie wykazało nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I, str. 30-65, 304-316, 346-364, 371-395 tom V, str. 592-639)

Szczegółowe badanie wydatków dysponenta części 85/18 przeprowadzono na próbie wydatków w kwocie 286 902,2 tys. zł⁷⁵, stanowiącej 9,5% zrealizowanych wydatków na dotacje (z majątkowymi)⁷⁶. Kontrolą objęto dotacje:

- dotacje dla powiatów⁷⁷ na dofinansowanie kosztów utrzymania mieszkańców przyjętych lub skierowanych do DPS przed 1 stycznia 2004 r. – 56 984,3 tys. zł oraz na realizację rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027" w DPS – 40 167,6 tys. zł;
- dotacje dla gmin⁷⁸ na realizację rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3 na lata 2024-2027" – 22 502,9 tys. zł;
- dotacje dla jst⁷⁹ na realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej - 42 738,2 tys. zł;
- dla gmin⁸⁰ na realizację inwestycji i zakupów własnych – 9912,5 tys. zł;
- dla gmin⁸¹ na obsługę zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich – 29 166,3 tys. zł,
- dla gmin⁸² na obsługę zadań zleconych dotyczących ewidencji działalności gospodarczej, rejestru KRS⁸³ oraz wyboru ławników – 1040,3 tys. zł;
- dla gmin⁸⁴ na obsługę zadań zleconych z zakresu obrony narodowej – 2264,7 tys. zł;
- dla przewoźników autobusowych i organizatorów na realizację zadań zleconych na sfinansowanie ustawowych uprawnień do ulgowych krajowych pasażerskich przewozów autobusowych⁸⁵ – 82 125,4 tys. zł.

W wyniku badania próby wydatków na dotacje ustalono, że prawidłowo została określona wielkość naliczonych do wypłaty kwot dotacji, przed przekazaniem środków oceniano rzeczywiste zapotrzebowanie, dotacje przekazywane były na podstawie sporządzonych przez jednostki kalkulacji potrzeb, w terminach i wysokościach umożliwiających realizację zadań. Dysponent weryfikował efekty i stopień realizacji celu na podstawie przeprowadzonych kontroli

⁷⁵ W tym na dotacje majątkowe 50 582,3 tys. zł.

⁷⁶ Wydatki na dotacje ogółem 3 022 383,4 tys. zł, w tym dotacje bieżące 2 652 053,3 tys. zł i dotacje majątkowe 370 330,1 tys. zł.

⁷⁷ Dział 852, rozdział 85202, § 2130 – dla 23 powiatów.

⁷⁸ Dział 855, rozdział 85516, § 2030 – dla 95 gmin.

⁷⁹ Dotacja dla trzech jst na wydatki majątkowe dział 752 rozdział 75295.

⁸⁰ Dział 600 rozdział 60016 – dla dziewięciu gmin na wydatki majątkowe.

⁸¹ Dział 750 rozdział 75011 – dla 160 gmin.

⁸² Dział 750 rozdział 75011 – dla 160 gmin.

⁸³ W zakresie określonym w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2024, poz. 979).

⁸⁴ Dział 750 rozdział 75011 – dla 160 gmin.

⁸⁵ Dział 600 rozdział 60003 *Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe* - dla 103 przewoźników i 18 organizatorów (gmin, powiatów i związków powiatowo-gminnych).

i dokumentów przedstawionych przez beneficjentów. W przypadku stwierdzenia uchybień lub nieprawidłowości beneficjenci wzywani byli do skorygowania dokumentów rozliczeniowych lub zwrotu nadmiernie pobranej dotacji. Zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym nastąpiło w terminie określonym w art. 152 ust. 2 *ufp*, z uwzględnieniem art. 153j ustawy o *Covid-19*⁸⁶.

W ramach badanej próby dotacji nie zidentyfikowano przypadków zawarcia w umowach z beneficjentami zapisów umożliwiających refundację wydatków poniesionych przed udzielaniem dotacji bądź też przypadków podpisania umowy dotacji na sfinansowanie (dofinansowanie) zadań w części lub całości zrealizowanych przed jej podpisaniem.

W wyniku kontroli nr P/25/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 85/18 – województwo podkarpackie sformułowano dwa wnioski dotyczące sposobu ustalenia i wypłaty dotacji tj.:

1. Ustalanie średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa zgodnie z art. 53 ust. 7 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego*⁸⁷.
2. Ustalanie i wypłata dotacji na mieszkańców przyjętych lub skierowanych do DPS przed dniem 1 stycznia 2004 r. dla powiatów zgodnie z art. 53 ust. 5-7 ustawy o *dochodach jst*.

Powyższe badanie potwierdziło realizację przedmiotowych wniosków.

(akta kontroli tom I, str. 396 - 484, tom II, str. 283-294, tom IV, str. 2-604)

Wydatki z tytułu świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniosły 4639,1 tys. zł (98,9% planu), w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 0,8 tys. zł. Były wyższe o 554,2 tys. zł (o 13,6%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r. Wydatki te realizowano zgodnie z planem rzeczowym i finansowym⁸⁸. W ramach tej grupy, największe wydatki poniesiono na stypendia dla uczniów (1128 tys. zł).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wykonano w wysokości 692 952,2 tys. zł (98,5% planu po zmianach), w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 4178,9 tys. zł. Wydatki te były wyższe o 29 558,2 tys. zł (o 4,5%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r., na co główny wpływ miał ustawowy wzrost wynagrodzeń wraz z pochodnymi i zwiększenie zatrudnienia. Istotne różnice⁸⁹ – w odniesieniu do roku poprzedniego – w poziomie wydatków bieżących wystąpiły w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* – niższe o 24 142,1 tys. zł (84,3%), co wynikało z mniejszej wartości zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wynikających z ugód zawartych przed sądami oraz wyroków sądowych zasądzających od Skarbu Państwa zapłatę odszkodowań na rzecz osób fizycznych, odsetek ustawowych od wypłaconych odszkodowań.
- 75295 *Pozostała działalność* – w 2024 r. wydatków nie ponoszono, w 2025 r. poniesiono wydatki w kwocie 3101,4 tys. zł, na realizację zadań z Programu OLiOC.
- 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* – wyższe o 5483 tys. zł (o 44,5%), co było związane ze zwiększonymi wydatkami na realizację zadania dotyczącego wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia spowodowanymi wzrostem liczby rozpatrywanych wniosków.

⁸⁶ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 340).

⁸⁷ Dz.U. z 2024 r. poz. 1572. Dalej: ustawa o *dochodach jst*.

⁸⁸ Nie wystąpiły istotne kwotowo rozbieżności w wykonaniu wydatków w stosunku do planu i roku poprzedniego.

⁸⁹ Większe niż 20% i istotne kwotowo.

Wydatki w ramach tej grupy realizowano zgodnie z planem rzeczowym i finansowym⁹⁰.

(akta kontroli tom I, str. 30-65, 316)

W 2025 r. przeciętne zatrudnienie w części 85/18, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiło 3133 osób i było wyższe o 73 osoby od takiego zatrudnienia w 2024 r. Przeciętne zatrudnienie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń zwiększyło się o 50, członków korpusu służby cywilnej o 22 i funkcjonariuszy o jeden. Przeciętne zatrudnienie nie uległo zmianie w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Główną przyczyną wzrostu przeciętnego zatrudnienia było zatrudnienie dodatkowych pracowników w związku ze zwiększeniem ilości zadań wynikających z ustawy o świadczeniu wspierającym, wzmocnienie etatowe niektórych obszarów funkcjonowania Urzędu⁹¹, zatrudnienie dodatkowych pracowników w związku z przyjęciem nowych zadań związanych z uruchomieniem przejścia granicznego Malhowice-Niżankowice i do realizacji projektu FAMI⁹² oraz uzupełnienie zatrudnienia w Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Państwowej Straży Pożarnej.

Największy wzrost zatrudnienia wystąpił w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* (21 osób), 85321 – *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* (o 16 osób), 60031 – *Przejścia Graniczne* (16 osób), 85132 – *Inspekcja Sanitarna* (10 osób) i 75410 – *Komendy Wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej* (6 osób).

Wydatki na wynagrodzenia były zgodne z planem finansowym. Według sprawozdania Rb-70, wyniosły 447 877 tys. zł i były wyższe o 31 931,1 tys. zł (o 7,7%) od wydatków poniesionych w roku 2024. Przyczyną był ustawowy wzrost wynagrodzeń i zwiększenie zatrudnienia. W ustawie budżetowej na 2025 r. wydatki na wynagrodzenia osobowe zaplanowano w wysokości 444 946 tys. zł, o 29 000,1 tys. zł więcej niż wykonanie w 2024 r. W trakcie roku budżetowego plan wynagrodzeń osobowych został zwiększony o 4166 tys. zł⁹³.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 11 913 zł⁹⁴ i było wyższe o 585 zł (5,2%)⁹⁵ od takiego wynagrodzenia w 2024 r.

(akta kontroli tom I, str. 324-349)

Wydatki majątkowe w części 85/18 wyniosły 437 581 tys. zł⁹⁶ (96% planu po zmianach), w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 123 574,5 tys. zł. Były wyższe o 158 338,1 tys. zł (o 56,7%) od wydatków majątkowych poniesionych w 2024 r.

Główną przyczyną była realizacja większej liczby inwestycji i zakupów inwestycyjnych niezbędnych do prawidłowego wykonywania ustawowych zadań, w tym w ramach Programu OLiOC.

21/46

⁹⁰ W analizowanych działach i rozdziałach wydatki bieżące jednostek budżetowych wykonano w wysokościach nie mniejszych niż 82,5% planu po zmianach, z wyjątkiem wydatków w rozdziałach 75212 *Pozostałe wydatki obronne*, które wykonano w wysokości – 34,9% i 85195 *Pozostała działalność* – 71,1%. Ze względu na niskie kwoty wydatków w tych rozdziałach różnice w wykonaniu planu uznano za nieistotne.

⁹¹ Szczegółowe ustalenia zawarto w analizie zatrudnienia PUW.

⁹² Fundusz Azylu, Migracji i Integracji.

⁹³ Decyzjami MF plan wynagrodzeń został zwiększony o kwotę 3941,5 tys. zł, następnie zmniejszony o kwotę 60,1 tys. zł. Pozostałe zmiany wynikają z decyzji Wojewody (decyzje z rezerwy wojewody oraz decyzje zwykłe), a także z decyzji kierowników jednostek w ramach upoważnienia.

⁹⁴ W tym w statusie zatrudnia: 01- osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń – 13 396 zł, 02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – 17 025 zł, 03 - członkowie korpusu służby cywilnej – 10 391 zł i 10 – żołnierze i funkcjonariusze – 13 105 zł.

⁹⁵ W tym w statusie zatrudnia 01- osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń – wzrost o 4,5%, 02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – spadek o 11,1%, 03 - członkowie korpusu służby cywilnej – wzrost o 5,5% i 10 – żołnierze i funkcjonariusze – wzrost o 6,2% - wzrost związany był z przyznaniem dodatkowych środków decyzjami MF.

⁹⁶ W tym wydatki na dotacje majątkowe w wysokości 370 330,1 tys. zł.

W istotnie niższych⁹⁷ kwotach od planowanych zrealizowano wydatki majątkowe w dwóch rozdziałach:

- 60031 *Przejęcia graniczne* – o 9721,6 tys. zł (o 64,9%), co wynikało głównie z unieważnienia postępowań przetargowych w związku z odstąpieniem od zawarcia umów przez wykonawców.
- 80101 *Szkoły podstawowe* – o 1097,3 tys. zł (o 67,5%), co było związane z niższymi niż zgłoszono potrzebami jst.

(akta kontroli tom I, str. 30-65, 303-316)

Według stanu na koniec 2025 r., zobowiązania w części 85/18 wynosiły 41 113,4 tys. zł i w całości były zobowiązaniami niewymagalnymi. Były wyższe o 2027 tys. zł (o 5,2%) od zobowiązań na koniec 2024 r. Wynikały one głównie z tytułu: dodatkowego wynagrodzenia rocznego (31 604,1,6 tys. zł – 76,8% zobowiązań ogółem), pochodnych od wynagrodzeń (6062,7 tys. zł – 14,7%), zakupu energii (1132,9 tys. zł – 2,8%), zakupu usług (725,8 tys. zł – 1,8%), zakupu materiałów i wyposażenia (221,8 tys. zł – 0,5%), pozostałe zobowiązania (1365,6 tys. zł – 3,4%). W 2025 r. w części 85/18 poniesiono wydatki w wysokości 677,7 tys. zł z tytułu odsetek. Odsetki w kwocie 676,2 tys. zł zostały zasądzone od Skarbu Państwa wyrokami sądowymi, a w wysokości 1,5 tys. zł zostały zapłacone w wyniku rozliczenia zaległego wynagrodzenia za pracę w systemie przerywanym⁹⁸.

(akta kontroli tom I, str. 365-370, tom V 42-81)

Wydatki PUW jako urzędu obsługującego Wojewodę.

W 2025 r. wydatki PUW⁹⁹ wyniosły 162 965,7 tys. zł. Stanowiły one 103,1% wydatków określonych w planie finansowym według ustawy *budżetowej* oraz 98,3% wydatków według planu po zmianach. Wydatki były wyższe o 20 135,1 tys. zł (o 14,1%) od wydatków poniesionych w 2024 r. co związane było głównie z realizacją Programu OLiOC¹⁰⁰, większymi wydatkami w związku z realizacją zadania w zakresie wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia osobom z orzeczoną stopniem niepełnosprawności¹⁰¹ i wydatkami na staże i specjalizacje medyczne oraz ustawowym wzrostem wynagrodzeń i realizacją większej liczby zadań inwestycyjnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Urzędu¹⁰².

Wydatki realizowane były przez PUW, zgodnie z planem finansowym po zmianach. Nie wystąpiły sytuacje wykonania wydatków w kwotach istotnie niższych¹⁰³ niż planowane¹⁰⁴.

(akta kontroli tom II, str. 3-23, 88-92)

W 2025 r. plan wydatków PUW został zwiększony środkami z rezerw celowych w łącznej wysokości 1797,5 tys. zł. Wykorzystano je w kwocie 1427,5 tys. zł, co stanowiło 79,4% przyznanych

⁹⁷ Gdy rozbieżności wynosiły co najmniej 20% i były istotne kwotowo.

⁹⁸ Odsetki zostały zapłacone przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w wyniku rozliczenia, na wniosek pracowników, czasu pracy świadczonego w systemie przerywanym w latach 2022-2023.

⁹⁹ Dysponenta III stopnia.

¹⁰⁰ Dział 752 *Obrona narodowa* rozdział 75295 *Pozostała działalność* – w 2025 r. wydatki wykonano w kwocie 4025,4 tys. zł, w 2024 r. wydatków w tym rozdziale nie realizowano.

¹⁰¹ Dział 853 *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* rozdział 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* – w 2025 r. zrealizowano wydatki wyższe o 5352,5 tys. zł, tj. o 43%.

¹⁰² Dział 750 *Administracja publiczna* rozdział 75011 *Urzędy Wojewódzkie* – w 2025 r. zrealizowano wydatki wyższe o 7355,1 tys. zł (o 7,6%).

¹⁰³ Tj. poniżej 80% planu i były to wartości istotne.

¹⁰⁴ Poniżej 80% wydatki zostały wykonane w dziale 851 *Ochrona zdrowia* rozdział 85195 *Pozostała działalność* – wydatki wykonano w wysokości 738,3 tys. zł (71,2% planu po zmianach).

środków. Kontrola zwiększeń z pozycji 21, 38, 53 i 67 rezerw celowych¹⁰⁵ w łącznej wysokości 1741,1 tys. zł (96,6% ogółu) wykazała, że wnioski Wojewody o zwiększenie planu wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Przyznane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Z przyczyn niezależnych od Urzędu, które zaistniały po zwiększeniu planu wydatków, nie wykorzystano 362,5 tys. zł środków z tych rezerw.

(akta kontroli tom II, str. 24-87)

W stosunku do 2024 r. nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze wydatków PUW według grup ekonomicznych. Wydatki bieżące jednostek budżetowych stanowiły 94,8% wydatków ogółem (w 2024 r. – 97,7%), wydatki majątkowe – 5,1% (w 2024 r. – 2,2%) i świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,1% (w 2024 r. – 0,1%).

Zaplanowane w 2025 r. w budżecie wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych zostały wykonane zgodnie z planem finansowym. Wynosiły one 182,8 tys. zł (91% planu) i były niższe o 15,7 tys. zł (o 7,9%) od poniesionych w 2024 r. Ze środków tych sfinansowano wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, w tym głównie dofinansowanie zakupu okularów oraz świadczenia wynikające z BHP.

Wydatki bieżące w Urzędzie wyniosły 154 512,5 tys. zł (98,3% planu), w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 1788,7 tys. zł. Były wyższe o 15 006,9 tys. zł (o 10,7%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r. Spowodowane to było głównie wzrostem wydatków na wynagrodzenia, wydatków na staże i specjalizacje medyczne oraz zwiększonymi wydatkami na realizację zadania związanego z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia osobom z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Wydatki na wynagrodzenia osobowe realizowano w ramach ustalonego planu finansowego. Wynosiły one 95 355,4 tys. zł i były wyższe o 7062 tys. zł (8%)¹⁰⁶ od poniesionych w 2024 r., na co główny wpływ miał wzrost zatrudnienia i ustawowy wzrost wynagrodzeń.

Przeciętna liczba zatrudnionych, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiła 827,09¹⁰⁷ i w porównaniu do 2024 r. była wyższa o 35,17¹⁰⁸. Powodem było zatrudnienie nowych pracowników do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniu wspierającym, zatrudnienie w trakcie roku dodatkowych pracowników do realizacji projektu FAMI oraz wzmocnienie etatowe Urzędu celem poprawy jakości wykonywanych zadań i uzupełnienia braków stanu zatrudnienia¹⁰⁹. Wzrost przeciętnego zatrudnienia wynikał również z ruchów kadrowych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, przypadające na jednego pełnozatrudnionego, wynosiło 9607,5 zł i było wyższe o 316,4 zł (o 3,4%)¹¹⁰ od takiego wynagrodzenia w 2024 r.

¹⁰⁵ Pięć decyzji zwiększających plan finansowy PUW z rezerw: pozycja 67 – Środki na zadania w obszarze zdrowie, pozycja 38 – Środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, pozycja 53 – Środki na realizację programu wieloletniego "Senior+" i pozycja 21 – Środki na wypłatę nagród jubileuszowych.

¹⁰⁶ Wzrost ten bez uwzględnienia dodatkowego wynagrodzenia rocznego wynosił 7%, na co główny wpływ miało zwiększenie limitu środków na wynagrodzenia, zwiększenie planu wydatków na wynagrodzenia dla pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o świadczeniu wspierającym i na sfinansowanie stanowiska pracy ds. obsługi administracyjnej w Dyspozytorii Medycznej oraz otrzymanie dodatkowych środków z rezerw celowych.

¹⁰⁷ W tym w statusie zatrudnienia 01- osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń – 243,60, 02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – 3 i 03 - członkowie korpusu służby cywilnej – 580,49.

¹⁰⁸ Zatrudnienie zwiększyło się w statusie zatrudnienia osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń o 22,38 i statusie członkowie korpusu służby cywilnej o 13,25 a zmniejszyło w statusie osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe o 0,46.

¹⁰⁹ M.in. w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej, realizacji planów zabezpieczenia surowców energetycznych, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz administracji architektoniczno-budowlanej.

¹¹⁰ W poszczególnych statusach zatrudnienia wzrost ten wynosił od 1,9% do 4%. Wzrost przeciętnego wynagrodzenia (bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w poszczególnych statusach zatrudnienia wynosił od 1,6% do 3%.

Nie wystąpiły przypadki wypłat wynagrodzeń ze środków będących w dyspozycji PUW na rzecz pracowników/funkcjonariuszy zatrudnionych w jednostkach podległych.

(akta kontroli tom II, str. 88-108)

Fundusz nagród ustalony w planie według ustawy *budżetowej* na 2025 r. wynosił 2565 tys. zł. W trakcie roku fundusz ten został zwiększony do kwoty 4672,7 tys. zł, tj. o 82,2%. Źródłem zwiększenia funduszu nagród były oszczędności w ramach funduszu płac m.in. z tytułu wypłat zasiłków chorobowych, opiekuńczych, macierzyńskich, korzystania przez pracowników z urlopów bezpłatnych oraz oszczędności pochodzące z limitu na wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Średnia kwota nagród wypłaconych pracownikom PUW w 2025 r. wynosiła 5649 zł. Nagrody nie były wypłacane dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe¹¹¹.

(akta kontroli tom II, str. 109-110)

Wydatki majątkowe Urzędu¹¹² w 2025 r. wyniosły 8270,4 tys. zł (99,3% planu), w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE 21,7 tys. zł. Były wyższe o 5131,8 tys. zł (163,5%) od poniesionych w 2024 r., co związane było głównie z realizacją wydatków w ramach Programu OLiOC. Wykonano je w kwotach określonych w planie finansowym¹¹³. Ze środków tych sfinansowano m.in. zakup nieruchomości, rozbudowę budynku archiwum zakładowego, zakup samochodu osobowego, zakup i wdrożenie systemu do inwentaryzacji oraz zakupy w ramach realizacji Programu OLiOC. W ramach tego Programu zakupiono m.in.: bezzałogowe statki powietrzne, stacje uzdatniania wody, specjalistyczne łodzie hybrydowe, łodzie ratownicze, silniki zaburtowe, pojazdy wielofunkcyjne typu UTV quady, wózki alpejskie, skutery wodne, namiot, mobilne łóżka piętrowe, respirator, defibrylator oraz rozbudowa systemu GIS.

Plan wydatków majątkowych ustalony według ustawy *budżetowej* (2985 tys. zł) został w trakcie roku budżetowego zwiększony do 8331,3 tys. zł, na co miała wpływ m.in. rezygnacja z dwóch zadań na kwotę 939 tys. zł i wprowadzenie nowych zadań na łączną kwotę 5916 tys. zł oraz zwiększeń planu o wydatki niekwalifikowalne w ramach realizowanych projektów¹¹⁴. Zmiany te były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb lub okoliczności niezależnych od PUW. Nie zrealizowano jednego zadania ujętego w planie po zmianach w kwocie 51 tys. zł dotyczącego doposażenia sieci radiowej Państwowego Ratownictwa Medycznego. Niezrealizowanie zadania było niezależne od Urzędu i wynikało ze zmiany harmonogramu projektu realizowanego w ramach Funduszu Europejskiego na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS).

(akta kontroli tom II, str. 111-144)

Według stanu na koniec 2025 r., zobowiązania Urzędu¹¹⁵ wyniosły 9094,3 tys. zł i były w całości zobowiązaniami niewymagalnymi. Były niższe o 182,7 tys. zł (o 2%) od zobowiązań na koniec 2024 r. Dotyczyły one dodatkowego wynagrodzenia rocznego i wynagrodzenia za pracę w godzinach nocnych¹¹⁶ za grudzień 2025 r. wraz z pochodnymi – 8026,6 tys. zł (88,2% zobowiązań ogółem), dostaw energii elektrycznej, ciepłej, gazu i wody oraz mediów¹¹⁷ –

24/46

¹¹¹ W rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o *wynagrodzeniach osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe* (Dz. U. z 2023 r., poz. 624).

¹¹² Dysponenta III stopnia.

¹¹³ W działach i rozdziałach wydatki majątkowe PUW wykonano w wysokościach nie mniejszych niż 97,6% planu.

¹¹⁴ Realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027.

¹¹⁵ Dysponenta III stopnia.

¹¹⁶ Kierowców, pracowników Państwowej Straży Łowieckiej, operatorów numeru alarmowego CPR, dyspozytorów medycznych oraz służby informacyjnej wojewody.

¹¹⁷ Zafakturowane w styczniu 2026 r., a dotyczące 2025 r.

409,2 tys. zł (4,5%), dodatków do wynagrodzeń dla kierowników specjalizacji i staży medycznych – 497 tys. zł (5,5%) oraz inne 161,5 tys. zł (1,8%). Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową.

W 2025 r. Urząd¹¹⁸ nie ponosił wydatków z tytułu odsetek od nieterminowych płatności zobowiązań.

(akta kontroli tom II, str. 145-147, tom V, 278-380)

Szczegółowym badaniem objęto bieżące i majątkowe wydatki PUW w łącznej kwocie 7941,5 tys. zł. Stanowiły one 4,9% ogółu wydatków Urzędu oraz 17,5% wydatków pozapłaćcowych. Do badania wylosowano 46 zapisów o łącznej wartości 7171,2 tys. zł (4,4% ogółu wydatków)¹¹⁹. Metodą doboru celowego do próby dobrano cztery zapisy księgowe o łącznej wartości 770,3 tys. zł, w tym wydatek zrealizowany w ramach programu z budżetu środków europejskich w kwocie 1,5 tys. zł¹²⁰.

Realizacja zbadanych wydatków była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Dokonywano ich zgodnie z planem finansowym. Były one celowe dla prawidłowego wykonywania zadań realizowanych przez Urząd, jego bezpiecznego funkcjonowania, utrzymania właściwego stanu technicznego i sanitarnego obiektów Urzędu, a także realizacji zadań Wojewody wynikających z art. 16m ust. 1b ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. *o zawodach lekarza i lekarza dentysty*¹²¹ oraz w zakresie zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, funkcjonowania Państwowej Straży Łowieckiej, orzekania o niepełnosprawności i wydawania decyzji o poziomie potrzeby wsparcia. Wydatek z budżetu środków europejskich zrealizowano zgodnie z umową na dofinansowanie.

W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. sformułowano cztery wnioski dotyczące realizacji wydatków PUW tj.:

- Dokonywanie wyboru wykonawców zamówień niepodlegających ustawie PZP zgodnie z zasadami określonymi w regulacjach wewnętrznych PUW w sprawie udzielania zamówień oraz rzetelne dokumentowanie tego wyboru.
- Zawieranie w umowach na świadczenie usług zapisów zabezpieczających interesy PUW przed niewłaściwą ich realizacją.
- Prawidłowe zorganizowanie kontroli zarządczej dotyczącej realizacji wydatków na działania promocyjno-reklamowe oraz zawierania umów na realizację działań promocyjno-reklamowych.
- Zapewnienie w ramach kontroli funkcjonalnej w Oddziale Finansowo-Księgowym przestrzegania zasad rachunkowości i prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych zaangażowania wydatków.

Szczegółowe badanie bieżących i majątkowych wydatki PUW wykazało, że wnioski te zostały zrealizowane.

(akta kontroli tom II, str. 148-160)

¹¹⁸ Dysponent III stopnia.

¹¹⁹ Losowania dokonano metodą monetarną MUS, tj. z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wielkości, ze zbioru zapisów na koncie 1300 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki, wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego, dotyczących pozapłaćcowych wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych, nie mniejszych niż 1 tys. zł. Losowania dokonano ze zbioru 3372 zapisów o łącznej wartości 45 274,5 tys. zł.*

¹²⁰ Tj. całość wydatków pozapłaćcowych wykonanych w 2025 r. przez PUW w ramach realizacji programów z budżetu środków europejskich.

¹²¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 37.

Badanie wydatków budżetu państwa na szkolenia.

Polityka szkoleniowa w PUW została określona w regulacjach wewnętrznych jednostki¹²². Jej postanowienia obejmowały wszystkich pracowników i precyzowały procedury planowania oraz kierowania na szkolenia i inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników, w tym studia podyplomowe, a także zasady finansowania tych form przez pracodawcę. Ponadto, zarządzeniem Dyrektora Generalnego¹²³ ustalone zostały zasady opracowywania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego¹²⁴ członków korpusu służby cywilnej, o których mowa w art. 108 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o służbie cywilnej*¹²⁵.

Szkolenia realizowane były w oparciu o plan szkoleń zatwierdzony przez Dyrektora Generalnego, który został opracowywany na podstawie zapotrzebowań zgłaszanych przez dyrektorów komórek organizacyjnych, z uwzględnieniem wniosków wynikających z przeprowadzonych ocen okresowych pracowników oraz zapisów zawartych w IPRZ, w części dotyczącej udziału pracowników w szkoleniach zewnętrznych. Przy opracowywaniu planu uwzględniono również tematykę szkoleń rekomendowanych do realizacji przez Szefową Służby Cywilnej, określoną w „Planie szkoleń centralnych w służbie cywilnej na rok 2025”¹²⁶.

W 2025 r. w PUW sfinansowano szkolenia dla 619 pracowników w formie stacjonarnej oraz online, przeznaczając na ten cel łącznie 236,8 tys. zł. Największy udział w kosztach miały szkolenia z zakresu prawa (w tym zagadnień administracyjnych), na które przeznaczono 86,9 tys. zł, co stanowiło 36,7% wszystkich wydatków. Drugą co do wielkości grupę stanowiły szkolenia z obszaru finansów – 33,1 tys. zł (14,0%) i informatyczne – 33,6 tys. zł (14,2%). Istotny udział miały również szkolenia związane z tematyką unijną – 25,5 tys. zł (10,8%) oraz rozwijające umiejętności osobiste – 25,2 tys. zł (10,6%). Pozostała grupa, na którą przeznaczono 30,4 tys. zł obejmowała szkolenia o charakterze specjalistycznym, związane z różnymi aspektami funkcjonowania jednostki oraz podnoszeniem kompetencji zawodowych pracowników¹²⁷. Dodatkowo dofinansowano studia podyplomowe dla dwóch pracowników z zakresu administracji publicznej w łącznej kwocie 2,1 tys. zł (0,9%).

Szczegółowym badaniem objęto trzy szkolenia oraz dofinansowanie studiów podyplomowych, wybrane w sposób celowy¹²⁸, o łącznej wartości 30,1 tys. zł, co stanowiło 12,7% ogółu wydatków na szkolenia. Analiza próby wykazała, że szkolenia pozostawały w związku z zadaniami służbowymi pracowników i zostały sfinansowane poprzez bezpośredni zakup usług szkoleniowych przez PUW. Wybór wykonawców przeprowadzono z zachowaniem właściwego trybu udzielania zamówień publicznych. Stwierdzono częściowe niedopełnienie obowiązków¹²⁹ wynikających z zasad udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej poniżej 130 tys. zł

¹²² Zarządzenie Nr 6/18 Dyrektora Generalnego PUW w Rzeszowie z dnia 8 lutego 2018 r. *w sprawie podnoszenia kwalifikacji pracowników PUW w Rzeszowie* zmienione Zarządzeniem nr 18/19 z dnia 16 lipca 2019 r., Zarządzeniem Nr 5/2021 z dnia 16 kwietnia 2021 r. oraz Zarządzeniem Nr 21/2025 z dnia 25 sierpnia 2025 r. Dalej: *zarządzenie w sprawie podnoszenia kwalifikacji*.

¹²³ Zarządzenie Nr 26/16 Dyrektora Generalnego PUW w Rzeszowie z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie sporządzania indywidualnych programów rozwoju zawodowego członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w PUW w Rzeszowie*.

¹²⁴ Dalej: IPRZ.

¹²⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 409.

¹²⁶ W tym dotyczące: kompetencji zarządczych, stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, przeciwdziałania mobbingowi, ochrony sygnalistów, doręczeń elektronicznych, etyki w służbie cywilnej, cyberbezpieczeństwa, wykorzystania sztucznej inteligencji oraz rozwoju kompetencji cyfrowych.

¹²⁷ W tym: z zakresu ochrony środowiska, archiwizacji, wyceny nieruchomości, organizacji pomocy społecznej, bezpieczeństwa i obsługi urządzeń technicznych, BHP, pierwszej pomocy, radzenia sobie ze stresem pourazowym, zarządzania zespołem i zasobami ludzkimi.

¹²⁸ Szkolenie zrealizowane na podstawie umowy zawartej z wykonawcą szkolenia, szkolenie w formie studiów podyplomowych, szkolenie z grupy informatyka oraz szkolenie z rozwoju osobistego i interpersonalnego.

¹²⁹ Szerzej zostało to przedstawione w pkt 1 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

netto¹³⁰. Ponadto w zawartych umowach nie określono sposobu zabezpieczenia przed niewłaściwą realizacją szkolenia przez wykonawcę, w szczególności zasad stosowania kar umownych¹³¹. Podmioty prowadzące szkolenia spełniały kryteria określone w § 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia szkoleń w służbie cywilnej¹³². Zlecone usługi zostały odebrane bez uwag¹³³, a zakładane efekty osiągnięte¹³⁴. W przypadku studiów podyplomowych, zgodnie z zarządzeniem w sprawie podnoszenia kwalifikacji, wydatek dotyczył dofinansowania kontynuacji kształcenia podjętego z inicjatywy pracownika za zgodą pracodawcy. Z pracownikiem zawarto pisemną umowę określającą prawa i obowiązki stron oraz zasady ewentualnego zwrotu kosztów. Wydatki zostały rzetelnie skalkulowane, poniesione w granicach planu finansowego, właściwie udokumentowane oraz – co do zasady¹³⁵ – prawidłowo zakwalifikowane. Nie stwierdzono nieterminowych płatności, ani naliczenia odsetek lub kar.

(akta kontroli tom II, str. 182-423)

Kary i odszkodowania.

W 2025 r. łączna kwota zapłaconych zobowiązań z tytułu kar i odszkodowań wyniosła 1478,4 tys. zł. Wydatki te zostały zrealizowane na podstawie prawomocnych wyroków sądowych oraz zawartych ugód i każdorazowo zostały zapłacone we właściwej wysokości, zgodnie z treścią rozstrzygnięć. Na powyższą sumę złożyły się trzy świadczenia pracownicze¹³⁶, dwa odszkodowania związane z utratą prawa własności nieruchomości¹³⁷, należność wynikająca z rozliczeń dotacji celowych w latach 2004–2014 na wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dla jednej gminy¹³⁸ oraz zwrot kosztów leczenia pacjentki szpitala¹³⁹.

W planie wydatków na 2025 r., na podstawie ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie w dniu 21 czerwca 2024 r., zaplanowano wydatek w wysokości 123 tys. zł na pokrycie zobowiązania dot. odszkodowania za utracone prawo własności nieruchomości położonej w Tarnobrzegu, w pozostałych przypadkach wydatki nie były pierwotnie ujęte w planie

27/46

¹³⁰ Zarządzenie nr 24/21 Wojewody Podkarpackiego z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie zasad udzielania w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie zamówień publicznych o wartości szacunkowej niższej niż kwota 130 tys. zł netto. Dalej: zarządzenie w sprawie udzielania zamówień.

¹³¹ Szerzej zostało to przedstawione w pkt 2 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

¹³² Dz.U. z 2015 r. poz. 960.

¹³³ Poprzez zatwierdzenie pod względem merytorycznym dokumentów księgowych (FV).

¹³⁴ Pracownicy zostali przeszkoleni, co zostało potwierdzone stosownymi certyfikatami oraz ankietami uczestników szkoleń pt. „Arkusze Indywidualnej Oceny Szkolenia”.

¹³⁵ Odnotowano pojedynczy przypadek błędnej klasyfikacji budżetowej wydatku. Szerzej zostało to przedstawione w pkt 3 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

¹³⁶ Na podstawie ugód zawartych przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie:

- z dnia 10 grudnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt IV P 1021/24 zapłacono odprawę emerytalną w kwocie 96,5 tys. zł;
- z dnia 17 grudnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt IV P 1048/24 zapłacono odprawę emerytalną w kwocie 92,9 tys. zł;
- z dnia 11 lutego 2025 r., w sprawie o sygn. akt IV P 1027/24 zapłacono nagrodę jubileuszową w kwocie 32,2 tys. zł.

¹³⁷ Na podstawie ugody z dnia 21 czerwca 2024 r. zawartej przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie w sprawie o sygn. akt I C 492/24 zapłacono odszkodowanie za nieruchomość położoną w Tarnobrzegu w kwocie 132 tys. zł oraz na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 21 listopada 2023 r., sygn. akt I C 18/18, oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 marca 2025 r., sygn. akt I Ca 111/24 zapłacono odszkodowanie za nieruchomość położoną w Hawłowicach w kwocie 807,8 tys. zł.

¹³⁸ Na podstawie wyroków Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt I C 372/19 i Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 2 kwietnia 2025 r. w sprawie o sygn. akt I Ca 523/24 z tytułu należności wynikających z przekazywania przez Wojewodę Podkarpackiego Gminie Sieniawa w latach 2004–2014 dotacji celowej w wysokości uniemożliwiającej pełne i terminowe wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, zapłacono kwotę 314,5 tys. zł.

¹³⁹ Na podstawie aktu ugody zawartej przez Wojewodę Podkarpackiego w dniu 5 czerwca 2025 r., znak: P-II.0551.7.2025 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 31 stycznia 2002 r., sygn. akt I C 416/98, zapłacono odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów leczenia w kwocie 2,5 tys. zł dla pacjentki Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Krośnie w związku z przyczynowym zarażeniem wirusem żółtaczki typu C.

finansowym jednostki, jednak zobowiązania zostały uregulowane w terminach pozwalających uniknąć naliczenia odsetek¹⁴⁰ lub innych opłat o charakterze sankcyjnym. Środki na pokrycie zobowiązań pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa¹⁴¹ (poz. 16) oraz ze zmian w planie finansowym Urzędu dokonanych decyzją Wojewody¹⁴², a także ze zmian w planie PUW dokonanych decyzją Dyrektora Generalnego¹⁴³, poprzez zmniejszenie wybranych wydatków, w których w trakcie roku budżetowego zidentyfikowano oszczędności.

Jednostka podejmowała działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków finansowych, w szczególności poprzez niezwłoczne regulowanie zobowiązań.

Mechanizmy kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem zostały wdrożone w obszarze spraw pracowniczych, a także w zakresie udzielania dotacji celowych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, w sprawach dotyczących roszczeń związanych z wypłatą odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych podejmowane działania obejmują korzystanie z opinii Prokuratury Generalnej oraz uwzględnianie aktualnej linii orzeczniczej i w przypadku kolejnych spraw opartych na tożsamym stanie prawnym rozważane będzie uznanie roszczeń już na etapie przedsądowym. W odniesieniu do dotacji celowych wdrożono konkretne rozwiązania systemowe. Od 2015 r. funkcjonuje budżet zadaniowy oraz nowe zasady kalkulacji dotacji, oparte na algorytmach i rzeczywistych kosztach realizacji zadań, który stanowi istotny element kontroli zarządczej oraz ograniczania ryzyka wystąpienia podobnych roszczeń w przyszłości. Jednocześnie, jak podaje Dyrektor, w pozostałych obszarach brak jest możliwości wdrożenia skutecznych mechanizmów zapobiegawczych. Wynika to albo z ich jednostkowego i historycznego charakteru oraz zmian przepisów prawa (odpowiedzialność Skarbu Państwa – Wojewody za błędy medyczne została zniesiona), albo z faktu, że obowiązek wypłaty odszkodowań wynika bezpośrednio ze zmian regulacji prawnych, które – przy spełnieniu określonych warunków – umożliwiają następcom prawnym poprzednich właścicieli nieruchomości dochodzenia odszkodowania za utracone prawa własności, na co Urząd nie ma wpływu w ramach stosowanych procedur zarządczych.

(akta kontroli tom II, str. 424-550)

Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy

W 2025 r. w Urzędzie stwierdzono 17 przypadków wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wynikających z rozwiązania stosunku pracy na podstawie art. 30 § 1 pkt 1, 2 oraz 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks Pracy*¹⁴⁴, co w każdym z analizowanych przypadków stanowiło podstawę prawną do wypłaty ekwiwalentu, o której mowa w art. 171 KP. Pracownicy w okresie wypowiedzenia nie zostali zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy, jednocześnie nie udzielono im w tym okresie całego przysługującego urlopu wypoczynkowego, zarówno zaległego, jak i bieżącego w wymiarze proporcjonalnym. Przyczynami nieudzielenia urlopu były w szczególności: konieczność zapewnienia ciągłości wykonywania zadań na zajmowanych stanowiskach pracy, niezdolność pracowników do pracy z powodu choroby,

28/46

¹⁴⁰ Łączna kwota zapłaconych odsetek ustawowych za opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczeń, którymi je zasądono do dnia zapłaty wyniosła 0,2 tys. zł.

¹⁴¹ Uruchomionej decyzją MF nr MF/FG3.4143.3.27.2025.MF.1718 z dnia 18 kwietnia 2025 r. z przeznaczeniem na zapłatę odszkodowania za nieruchomość w Hawłowicach oraz nr MF/FS3.4143.3.99.2025.MF.2037 z dnia 19 maja 2025 r. z przeznaczeniem na zapłacone należności dla Gminy Sieniawa.

¹⁴² Decyzją Wojewody Podkarpackiego nr 85/18.3122.2025.ZW z dnia 30 czerwca 2025 r. zmniejszono wydatki w klasyfikacji budżetowej: 85/18-851-85146-4710 – 2,5 tys. zł z przeznaczeniem na zapłatę odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów leczenia.

¹⁴³ Decyzją Dyrektora Generalnego nr 85/18.3122.3.85.2025.TR z dnia 13 maja 2025 r. zmniejszono wydatki w następującej klasyfikacji budżetowej: 85/18-750-75011-4000 – 100 tys. zł; 85/18-750-75011-4120 – 31,6 tys. zł i 85/18-750-75011-4170 – 90 tys. zł z przeznaczeniem na zapłacone świadczenia pracownicze.

¹⁴⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 277; dalej: KP.

a także przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego, które uniemożliwiło wykorzystanie wcześniej zaplanowanego urlopu wypoczynkowego. Po rozwiązaniu stosunku pracy z żadnym z pracowników nie zawarto kolejnej umowy o pracę bezpośrednio po ustaniu poprzedniego zatrudnienia. Wyplacony ekwiwalent pieniężny w łącznej kwocie 40,8 tys. zł obejmował zarówno urlop wypoczynkowy bieżący w wymiarze proporcjonalnym za rok, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, jak i niewykorzystany urlop wypoczynkowy, który nie uległ przedawnieniu. Wydatki z tego tytułu zostały zakwalifikowane do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej¹⁴⁵ oraz poniesione w granicach kwot ujętych w planie finansowym PUW. W 14 przypadkach ekwiwalent pieniężny został wypłacony po dacie rozwiązania stosunku pracy, w terminie od jednego do dwudziestu siedmiu dni od daty ustania zatrudnienia¹⁴⁶.

(akta kontroli tom III, str. 2-59)

Zadania dotyczące ochrony ludności i obrony cywilnej

Z budżetu dysponenta części 85/18 na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przekazano środki w kwocie ogółem 278 777 tys. zł¹⁴⁷, w tym w formie dotacji 250 899,3 tys. zł (90% ogółu) i na wydatki bieżące i majątkowe podległych dysponentów 27 877,7 tys. zł (10% ogółu).

W rozdziale środków finansowych w województwie podkarpackim w 2025 r. na realizację Programu OLiOC 10% (27 877,7 tys. zł) środków przeznaczono na zadania wojewodów, a 90% (250 899,3 tys. zł) na zadania samorządów, z czego:

- 2% (5018 tys. zł) z przeznaczeniem dla samorządu województwa,
- 10% (25 090 tys. zł) na rezerwę Wojewody na zadania kluczowe realizowane przez jst¹⁴⁸,
- 16% (40 143,9 tys. zł) dla miast na prawach powiatu,
- 12% (30 107,9 tys. zł) dla powiatów,
- 60% (150 539,5 tys. zł) dla gmin.

Podział środków na poszczególne jst został dokonany na podstawie kryterium „liczby mieszkańców”, zgodnie z przekazanymi przez *Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA)* zaleceniami¹⁴⁹.

W pismach skierowanych do jst poinformowano, że przyznane środki powinny być przeznaczone na realizację zadań w ramach: Obszaru 1 - *Obiekty zbiorowej ochrony* oraz Obszaru 2 - *Zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw*, podając iż szczegółowy zakres zadań do realizacji uwzględniający wskazane obszary został określony w załączniku nr 1 do Programu OLiOC. Jak wyjaśnił Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (WBiZK) PUW, przy ocenie wniosków uwzględniano również przesłany przez MSWiA wstęp do wykazu zawierającego proponowane zestawienie minimalnego asortymentu ilościowego w ramach zasobów terytorialnych organów ochrony ludności. Ponadto Dyrektor WBiZK podał, że przy podziale środków nie były brane pod uwagę kryteria dotyczące minimalnego limitu lub docelowej ilości sprzętu i wyposażenia, wymagań technicznych lub użytkowych w odniesieniu do sprzętu, a potrzeby określone przez organy samorządu terytorialnego wynikały m.in. z zagrożeń występujących na danym terenie oraz gminnych i powiatowych planów zarządzania kryzysowego. Wydatki te wykonano w kwocie ogółem 274 526,1 tys. zł (98,5% planu), w tym:

¹⁴⁵ § 401 – Wynagrodzenie osobowe pracowników – 9,8 tys. zł i § 402 – Wynagrodzenie osobowe członków korpusu służby cywilnej – 31 tys. zł.

¹⁴⁶ Szerzej zostało to przedstawione w pkt 4 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*

¹⁴⁷ Plan po zmianach w dziale 752 *Obrona narodowa* rozdział 75295 *Pozostała działalność*.

¹⁴⁸ Gminy, powiaty.

¹⁴⁹ Zalecenia ws. podziału środków przez wojewodów z Programu ochrony ludności i obrony cywilnej w roku 2025 dla jednostek samorządu terytorialnego przekazane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 25 czerwca 2025 r.

- wydatki bieżące jednostek budżetowych i wydatki majątkowe – 27 877,7 tys. zł (100% planu),
- oraz dotacje celowe bieżących i inwestycyjnych w przypadku samorządów – 246 648,4 tys. zł (98,3% planu).

Niewykorzystanych środków w kwocie 4250,9 tys. zł nie przenoszono na wydatki niewygasające.

Na realizację poszczególnych zadań określonych w Programie OLiOC przeznaczono

i wydatkowano odpowiednio:

- obszar I – obiekty zbiorowej ochrony – 8584 tys. zł (3,1% ogółu) z których wydatkowano 8267,3 tys. zł (96,3% planu),
- obszar II – zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw – 230 570 tys. zł (82,7% ogółu), z których wydatkowano 226 646,7 tys. zł (98,4% planu),
- obszar III – utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych – 34 288 tys. zł (12,3% ogółu), z których wydatkowano 34 287,9 tys. zł (100% planu),
- obszar IV – edukacja, szkolenia oraz baza i zaplecze szkoleniowe – 5335 tys. zł (1,9% ogółu), z których wydatkowano 5324,2 tys. zł (99,8% planu).

Kontrolą objęto 10 zadań¹⁵⁰ z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej o wartości 42 738,2 tys. zł¹⁵¹ (15,6% ogółu), w tym pięć zadań realizowanych w formie dotacji bieżącej lub majątkowej w kwocie 40 669,4 tys. zł (16,5% ogółu) i pięć zadań finansowanych z ramach wydatków bieżących jednostek budżetowych lub wydatków majątkowych PUW w kwocie 2068,8 tys. zł (7,4% ogółu). Kontrola wykazała, że wydatki zostały poniesione na zadania określone w Programie OLiOC. Prawidłowo określono wielkość naliczonych do wypłaty kwot dotacji, przed przekazaniem środków oceniano rzeczywiste zapotrzebowanie, dotacje przekazywane były w terminach i wysokościach umożliwiających realizację zadań. Dysponent weryfikował efekty i stopień realizacji celu na podstawie dokumentów przedstawionych przez beneficjentów. W 2025 r. nie przeprowadzano kontroli wykorzystania dotacji. Jak wyjaśnił Dyrektor WBiZK kontrole takie zostały zaplanowane na drugie półrocze 2026 r.

Wydatki bieżące i majątkowe na ochronę ludności i obronę cywilną zostały dokonywane zgodnie z planem finansowym. Były one celowe dla prawidłowego wykonywania zadań realizowanych przez Urząd.

(akta kontroli tom III, str. 283-599)

W wyjaśnieniu dotyczącym możliwości usprawnienia procesu przyznania środków bądź wprowadzenia modyfikacji w założeniach Programu OLiOC oraz zgłaszanych sugestii, uwag lub wniosków przez beneficjentów otrzymujących środki z tego Programu Dyrektor WBiZK podał m.in., że: zasadnym byłoby wprowadzenie jednolitego systemu podziału, wnioskowania, realizacji i rozliczania środków finansowych przyznawanych w ramach Programu OLiOC na terenie całego kraju. W związku z koniecznością przekazywania do MSWiA różnego rodzaju informacji, sprawozdań, zestawień związanych z realizacją zadań niezbędnym jest wprowadzenie aplikacji umożliwiającej zarówno aplikowanie, rozliczanie jak i sprawozdawczość z wykonywanych zadań. Beneficjenci otrzymujący środki w 2025 r. z Programu OLiOC jako główny problem zgłaszali przede wszystkim krótki czas realizacji oraz brak dostępności asortymentu wskazanego w załączniku nr 1 do Programu. Problemem było również zawyżanie cen przez wykonawców ze względu na duży popyt asortymentu niezbędny do wykorzystywania w sytuacjach kryzysowych.

(akta kontroli tom III, str. 333-336)

¹⁵⁰ Dobranych celowo.

¹⁵¹ W tym z obszaru II 26 706,8 tys. zł (11,8%) i z obszaru III 16 031,4 tys. zł (46,8%).

Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

W województwie podkarpackim, stosownie do zapisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*¹⁵², funkcjonuje Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności¹⁵³, który stanowi wyodrębnioną komórkę organizacyjną w PUW, bezpośrednio podległą Wojewodzie.

W latach 2023–2025 nastąpiła zasadnicza zmiana skali realizowanych przez Zespół zadań, wynikająca z wejścia w życie 1 stycznia 2024 r. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o *świadczeniu wpierającym*¹⁵⁴ i uruchomienia nowej kategorii spraw – ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

W 2023 r. w ramach prac Zespołu rozpatrzono 4,7 tys. spraw obejmujących wyłącznie orzeczenia o niepełnosprawności. W 2024 r. liczba spraw wzrosła do 31,5 tys. (o 576% w stosunku do roku poprzedniego), z czego 26,7 tys. dotyczyło ustalenia poziomu potrzeby wsparcia. W 2025 r. odnotowano dalszy wzrost do 44,8 tys. spraw (o 42% względem 2024 r. oraz o 860% względem 2023 r.), w tym 39 tys. spraw dotyczyło ustalenia poziomu potrzeby wsparcia. W analizowanym okresie systematycznie rozszerzano skład Zespołu¹⁵⁵, w wyniku czego liczba jego członków¹⁵⁶ wzrosła ze 110 osób w 2023 r. (w tym 27 specjalistów faktycznie realizujących zadania na podstawie umów cywilnoprawnych) do 186 w 2024 r. (w tym 167¹⁵⁷ takich specjalistów) oraz 251 w 2025 r. (w tym 216¹⁵⁸ takich specjalistów). Średnia liczba spraw przypadająca na jednego specjalistę¹⁵⁹ wzrosła ze 174 w 2023 r. do 189 w 2024 r., osiągając 207 w 2025 r.

Wszyscy członkowie Zespołu¹⁶⁰ byli zatrudnieni na podstawie umów zlecenia¹⁶¹, a ich wynagrodzenie miało charakter akordowy i przysługiwało za wykonanie określonych czynności, obejmujących w szczególności: rozpatrywanie odwołań od orzeczeń o niepełnosprawności, przeprowadzanie badań specjalistycznych, sporządzanie arkuszy kontroli ocen członków składów orzekających w ramach sprawowanego nadzoru nad powiatowymi zespołami, opracowywanie opinii specjalistycznych, prowadzenie szkoleń dla członków oraz rozpatrywanie wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia.

Szczegółową analizą objęto 24 umowy zlecenia o łącznej¹⁶² (rocznej) wartości 2706,8 tys. zł, stanowiącej 23,1% wydatków na wynagrodzenia członków Zespołu w 2025 r. Doboru dokonano w sposób celowy, według kryterium najwyższych kwot wydatkowanych w danym roku, połowę stanowiły umowy zawarte z pracownikami Urzędu. Badane umowy dotyczyły wykonywania

¹⁵² Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.; dalej: *ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej*.

¹⁵³ Dalej również: ZOON, Zespół.

¹⁵⁴ Dz. U. poz. 1429 ze zm.

¹⁵⁵ W tym ogłoszono trzy nabory na pełnienie funkcji członka Zespołu ustalającego poziom potrzeby wsparcia, na skutek czego Zarządzeniem Nr 249/23 Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 grudnia 2023 r. powołano 72 osoby, Zarządzeniem Nr 41/24 z dnia 6 lutego 2024 r. - 74 osoby i Zarządzeniem Nr 106/25 - 51 osób.

¹⁵⁶ Członkowie zespołu, w tym: lekarze, psychologzy, pedagodzy, pedagodzy specjalni, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni, fizjoterapeuci oraz pielęgniarki i pielęgniarze, zgodnie z art. 6a ust. 4 ustawy o *rehabilitacji zawodowej i społecznej*, są powoływani i odwoływani przez Wojewodę Podkarpackiego po zasięgnięciu opinii Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

¹⁵⁷ Ponad sześciokrotny wzrost w stosunku do 2024 r.

¹⁵⁸ O 29% więcej niż w 2024 r. i ośmiokrotnie więcej niż w 2023 r.

¹⁵⁹ Żaden z użytkowanych przez ZOON systemów nie umożliwiał wygenerowania danych dotyczących liczby załatwionych spraw przypadających na członka zespołu w poszczególnych latach oddzielnie dla poszczególnych specjalistów.

¹⁶⁰ Osoby upoważnione do wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia w zakresie świadczenia wspierającego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie *ustalania poziomu potrzeby wsparcia* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2581) oraz do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie *orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz.U. z 2021 r. poz. 573).

¹⁶¹ W tym: z pracownikami Urzędu – siedem osób w 2023 r., 18 w 2024 r. i 27 w 2025 r.

¹⁶² Rocznej.

czynności specjalisty do spraw ustalania poziomu potrzeby wsparcia¹⁶³ (19 umów, w tym 10 zawartych z pracownikami) oraz czynności lekarza specjalisty, obejmujących rozpatrywanie odwołań od orzeczeń powiatowych zespołów (w tym podczas posiedzeń wyjazdowych)¹⁶⁴, sporządzanie pisemnych ocen w ramach kontroli powiatowych zespołów¹⁶⁵ oraz opinii specjalistycznych na potrzeby postępowań w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia¹⁶⁶ (jedna umowa). Wyniki badania wskazują, że proces ustalania oraz wypłaty wynagrodzeń przebiegał zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi oraz regulacjami wewnętrznymi¹⁶⁷. Zakres czynności wykonywanych przez pracowników Urzędu w charakterze specjalistów (członków zespołu) na podstawie umów cywilnoprawnych był rodzajowo odmienny od obowiązków realizowanych w ramach stosunku pracy. Czynności te były wykonywane poza godzinami pracy etatowej, natomiast w przypadkach, gdy posiedzenia odbywały się w czasie pracy, pracownicy korzystali z urlopów wypoczynkowych lub – za zgodą bezpośredniego przełożonego – z wyjść prywatnych, odnotowywanych w systemie Elektronicznej Informacji Kadrowej.

Wydatki związane z funkcjonowaniem Zespołu zwiększyły się z kwoty 1040,5 tys. zł w 2023 r. do 12 324,2 tys. zł w 2024 r. oraz 17 809,1 tys. zł w 2025 r. W przeliczeniu na jedną sprawę wyniosły odpowiednio 0,2 tys. zł w 2023 r. oraz 0,4 tys. zł w latach 2024–2025. W 2025 r. 94,7% wydatków na funkcjonowanie Zespołu sfinansowano ze środków ujętych w ustawie budżetowej, natomiast 5,3% stanowiły środki pochodzące z rezerwy celowej (poz. 38) przyznane decyzją Ministra Finansów i Gospodarki¹⁶⁸ oraz rezerwy budżetowej Wojewody Podkarpackiego¹⁶⁹. Na wynagrodzenia pracowników obsługujących Zespół przeznaczono 5767,4 tys. zł (32,4% ogółu wydatków), w tym 5651,6 tys. zł dla osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę oraz 115,7 tys. zł dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych¹⁷⁰. Wynagrodzenia członków Zespołu zatrudnionych na podstawie umów zlecenia wyniosły 11 721,7 tys. zł¹⁷¹ (65,8%), pozostałe 320 tys. zł (1,8%) obejmowały koszty obsługi administracyjno-biurowej, w tym zakup usług, materiałów i wyposażenia.

W ramach kontroli przeprowadzono analizę terminowości załatwiania dziesięciu losowo wybranych spraw w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia¹⁷², spośród których w pięciu

¹⁶³ Stawka wynagrodzenia Zleceniobiorcy za rozpatrzenie jednego wniosku o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia w siedzibie Zespołu wynosiła 100 zł brutto, w miejscu stałego pobytu osoby ubiegającej się o jej wydanie – 150 zł brutto.

¹⁶⁴ Stawka wynagrodzenia Zleceniobiorcy za rozpatrzenie jednego odwołania wynosiła 130 zł brutto, w przypadku wydania orzeczenia na posiedzeniu wyjazdowym – 260 zł brutto.

¹⁶⁵ Stawka wynagrodzenia Zleceniobiorcy za sporządzenie pisemnej oceny wynosiła 65 zł brutto.

¹⁶⁶ Stawka wynagrodzenia Zleceniobiorcy za sporządzenie pisemnej opinii wynosiła 165 zł brutto.

¹⁶⁷ Regulamin wynagradzania członków Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Podkarpackim oraz zasad korzystania przez nich w szkoleniach doskonalących kwalifikacje, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 163/2025 z dnia 12 sierpnia 2025 r., poprzednio załącznik do Zarządzenia Nr 214/23 z dnia 6 listopada 2023 r. zmienionego Zarządzeniem Nr 250/23 z dnia 18 grudnia 2023 r. i Zarządzeniem Nr 246/24 z dnia 25 września 2024 r.

¹⁶⁸ Nr MF/FS9.4143.3.51.2025.MF.5459 z dnia 15 października 2025 r. na kwotę 142 tys. zł z przeznaczeniem na działalność ZOON, w tym 93 tys. z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla specjalistów ZOON zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych.

¹⁶⁹ Nr 85/18.4143.6.32.2025.WOJ z 28 października 2025 r. na kwotę 600 tys. zł oraz Nr 85/18.4143.6.40.2025.WOJ 18 listopada 2025 r. na kwotę 200 tys. zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla specjalistów ZOON zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych.

¹⁷⁰ 24 umowy zlecenia zawarte w okresie od 1 do 31 stycznia 2025 r. na wykonywanie czynności techniczno-biurowych na rzecz ZOON do czasu obsadzenia w drodze naborów na stanowiska administracyjne pracowników w ramach umowy o pracę.

¹⁷¹ W tym: § 417 – Wynagrodzenia bezosobowe – 9485 tys. zł i § 430 – Zakup usług pozostałych – 2236,7 tys. zł

¹⁷² W wyniku analizy 10 losowo wybranych spraw z ogólnej liczby przekraczającej 65,7 tys. Należy wskazać, że tak niewielka próba badawcza nie ma charakteru reprezentatywnego i nie jest możliwe formułowanie uogólnionych wniosków ani odnoszenie uzyskanych wyników do całej populacji. Uzyskane dane mają wyłącznie charakter poglądowy i nie mogą stanowić podstawy do oceny ogólnej terminowości postępowań.

przypadkach dotrzymano trzymiesięcznego terminu rozstrzygnięcia¹⁷³, natomiast w pozostałych pięciu termin został przekroczony¹⁷⁴. Przewodniczący ZOON jako główną przyczynę nieterminowej realizacji zadań wskazał niewystarczającą, w stosunku do liczby wpływających wniosków, liczbę pracowników administracyjno-biurowych¹⁷⁵ Zespołu wynikającą z ograniczonych limitami na wynagrodzenia możliwości zwiększenia zatrudnienia pracowników w ramach umowy o pracę. Wyjaśnił ponadto, że *braki kadrowe występujące od początku realizacji zadania były niwelowane w głównej mierze poprzez pozyskiwanie osób do odbycia stażu w Zespole, a także – co miało miejsce w 2024 r. oraz w styczniu 2025 r. – zawieranie umów cywilno-prawnych na wykonywanie czynności przygotowawczych, w tym techniczno-biurowych na potrzeby realizacji zadań związanych z wydawaniem przez ZOON decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia.*

(akta kontroli tom III, str. 60-158)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch postępowaniach dotyczących wyboru wykonawców usług szkoleniowych nierzetelnie sporządzono opis przedmiotu zamówienia, tj. z naruszeniem § 10 ust. 1 zarządzenia *w sprawie udzielania zamówień*. Zgodnie z tymi regulacjami, wnioskujący zobowiązany jest do sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, przy użyciu dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, z uwzględnieniem wszystkich wymagań oraz okoliczności mogących mieć wpływ na przygotowanie i złożenie oferty przez potencjalnych wykonawców. Brak precyzyjnego określenia kluczowych parametrów zamówienia utrudnił prawidłowe oszacowanie zakresu świadczenia oraz w konsekwencji rzetelne sporządzenie oferty.
- a. Pierwsze z postępowań dotyczyło wyboru wykonawcy w zakresie zakupu voucherów uprawniających do odbycia szkolenia z obsługi przełączników sieciowych (switchy) opartych na nowej wersji oprogramowania ArubaOS. W opisie przedmiotu zamówienia nie określono m.in. liczby godzin (dni) szkoleniowych, formy realizacji szkolenia (stacjonarnej lub zdalnej), ani szczegółowego zakresu programu szkolenia.
Dyrektor Generalny wyjaśnił m.in., że *szkolenia z obsługi switchy opartych na oprogramowaniu ArubaOS są szkoleniami certyfikowanymi przez producenta i realizowanymi w Polsce przez dwie firmy, w związku z czym mają z góry określony plan szkolenia, czas trwania oraz wymagania wobec prowadzącego, którym może być wyłącznie Certyfikowany Trener Aruba Networks.*
NIK wskazuje, że zgromadzona dokumentacja nie potwierdza, aby ograniczenie się w Zaproszeniu do złożenia oferty jedynie do wskazania tytułu zamówienia – „wykonanie usługi polegającej na zakupie voucherów na szkolenie z zakresu obsługi switchy sieciowych opartych na nowej wersji oprogramowania ArubaOS” – jednoznacznie określało szkolenie o z góry ustalonym programie i czasie trwania. W szczególności nie wynika to z ofert złożonych w postępowaniu, które nie zostały odrzucone. Zgodnie z wymaganiami postępowania do ofert załączono szczegółowe programy szkolenia. W ofercie złożonej przez Compendium – Centrum Edukacyjne Sp. z o.o. przedstawiono program szkolenia „Configuring AOS-S Switches

¹⁷³ Art. 6b⁴ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej.

¹⁷⁴ Od 32 do 121 dni.

¹⁷⁵ Wykonujących zadania w zakresie: rejestracji wniosków w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (na 76,2 tys. wniosków, tylko 2,9 tys. złożonych zostało za pośrednictwem PIU Emp@tia, co stanowiło 4% wszystkich złożonych wniosków), analizy formalno-prawnej, kierowania do stron postępowań wezwań i zawiadomień, sporządzania projektów decyzji administracyjnych, przekazywania decyzji do wysyłki oraz udzielania wyjaśnień ustnych, pisemnych i telefonicznych w zakresie prowadzonych postępowań.

Level 1”¹⁷⁶, obejmujący 3 dni szkoleniowe, o wartości 23,7 tys. zł, natomiast oferta Hector Fast Lane Poland Sp. z o.o. obejmowała szkolenie „AOS-CX Switching Fundamentals (CXSF)”¹⁷⁷, przewidziane na 5 dni szkoleniowych, o wartości 30 tys. zł.

W konsekwencji wyboru oferty dokonano wyłącznie na podstawie kryterium ceny (100%), spośród ofert niebędących rodzajowo tożsamymi, zarówno pod względem zakresu merytorycznego, jak i czasu trwania szkolenia.

- b. Drugie postępowanie dotyczyło zakupu usługi szkoleniowej pt. „Profesjonalna obsługa klienta w urzędzie”. Również w tym przypadku opis przedmiotu zamówienia nie zawierał kluczowych parametrów planowanego szkolenia, w szczególności liczby godzin (dni) szkoleniowych, ani szczegółowego zakresu programu szkolenia.

Dyrektor Generalny wyjaśnił m.in., że *w zaproszeniu do złożenia oferty wskazano liczbę uczestników, lokalizację szkolenia, termin i godziny jego realizacji, a samo szkolenie miało charakter typowy i realizowane było według ustalonych standardów.*

NIK stwierdza, że termin realizacji szkolenia określono w zaproszeniu w sposób ogólnikowy jako „grudzień 2024 r. – w godzinach ustalonych z Zamawiającym”. Jednocześnie nie przedłożono dokumentów potwierdzających wskazywane w wyjaśnieniach standardy szkolenia, w szczególności w zakresie treści merytorycznej oraz czasu trwania szkolenia, które są niezbędne do prawidłowego oszacowania kosztu usługi. Należy przy tym zauważyć, że na rynku dostępne są szkolenia z zakresu obsługa klienta różniące się zarówno czasem trwania, jak i zakresem programu.

Brak szczegółowego określenia wymagań dotyczących zakresu merytorycznego oraz czasu trwania szkolenia, przy jednoczesnym przyjęciu ceny jako jedyne kryterium oceny ofert (100%), mógł skutkować ograniczeniem możliwości oceny jakości usług oraz wyborem oferty najtańszej, która nie zapewniała realizacji szkolenia w zakresie i jakości odpowiadających potrzebom zamawiającego.

2. W umowie na zakup voucherów szkoleniowych z obsługi przełączników sieciowych (switchy) opartych na nowej wersji oprogramowania ArubaOS nie zawarto postanowień dotyczących zabezpieczenia Zamawiającego na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania usługi szkoleniowej, co należy uznać za działanie nierzetelne.

W umowie nr OA-II.2402.139.2024 z dnia 20 grudnia 2024 r., o wartości 23,7 tys. zł, przewidziano, że Zamawiający odstąpi od wypłaty wynagrodzenia w przypadku niewykonania czynności określonych w umowie lub powierzenia prowadzenia szkolenia osobie trzeciej bez zgody Zamawiającego. Jednocześnie należność za szkolenie została przekazana wykonawcy jednorazowo w dniu 9 stycznia 2025 r. na podstawie faktury pro forma, tj. dwa miesiące przed faktycznym udziałem pracowników w szkoleniu, co w praktyce czyni powyższe postanowienie niewykonalnym. Ponadto umowa nie zawierała postanowień dotyczących zasad stosowania kar umownych na wypadek nienależytego wykonania usługi szkoleniowej.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *interes zamawiającego na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania szkolenia zabezpieczały przepisy Kodeksu Cywilnego dot. zobowiązań.*

NIK wskazuje, że brak ujęcia w treści umowy postanowień zabezpieczających jej należyte wykonanie, w szczególności regulujących zasady zastrzegania i stosowania kar umownych, świadczy o niewystarczającym zabezpieczeniu interesów zamawiającego oraz niedochowaniu należytej staranności w gospodarowaniu środkami publicznymi, może bowiem skutkować niemożnością efektywnego dochodzenia roszczeń od wykonawcy lub koniecznością wstąpienia na drogę sądową w celu naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

¹⁷⁶ [Configuring AOS-S Switches Level 1 - Szkolenie autoryzowane Aruba | Szkolenie | Compendium CE Kraków. Warszawa.](#)

¹⁷⁷ [CXF Zarys informacji - AOS-CX Switching Fundamentals – Hector Fast Lane.](#)

3. Nieprawidłowo ujęto w ewidencji księgowej wydatek w kwocie 1,3 tys. zł¹⁷⁸ poniesiony na usługę szkoleniową dla pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej, klasyfikując go w § 455 *Szkolenia członków korpusu służby cywilnej*. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁷⁹, wydatek ten powinien zostać ujęty w § 470 – „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”. Działanie to narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości¹⁸⁰, który stanowi, że zdarzenia gospodarcze ujmuje się zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a także skutkowało wykazaniem wydatków w sprawozdaniu Rb-28 w sposób nieodzwierciedlający ich rzeczywistego charakteru.

Dyrektor Generalny wyjaśnił m.in., że nastąpił błąd ludzki przy opisywaniu faktury (nie zwrócono uwagi, że dwóch pracowników posiadało status pracownika niebędącego członkiem korpusu służby cywilnej. Z uwagi na zamknięcie roku, nie można było dokonać przebiegowania na paragraf 4700.

(akta kontroli tom II, str. 220–233, 291–317, 329–341, 378–416)

4. W 14 przypadkach, na łączną kwotę 30,9 tys. zł, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy został wypłacony po dacie rozwiązania stosunku pracy, w terminie od jednego do 27 dni od daty ustania zatrudnienia, co naruszało postanowienia art. 171 KP w brzmieniu obowiązującym w 2025 roku.

Dyrektor Generalny wyjaśnił m.in., że: *art. 171 KP, obowiązujący w 2025 r., nie określał terminu wypłaty ekwiwalentu urlopowego*. Wskazał również, że *za wypłatą ekwiwalentu urlopowego po rozwiązaniu stosunku pracy przemawiała konieczność rozliczenia absencji chorobowych pracowników przypadających na okres zatrudnienia, które mogły wpłynąć do urzędu w ostatnim dniu stosunku pracy albo po jego rozwiązaniu oraz że brak określonego w przepisach terminu wypłaty ekwiwalentu urlopowego wykluczał powstanie obowiązku zapłaty odsetek*.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 171 § 1 KP, prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy powstaje w dniu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, czyli w momencie, gdy wykorzystanie urlopu w naturze staje się niemożliwe. Tym samym, w świetle przepisów obowiązujących w 2025 r., z tą datą roszczenie o wypłatę ekwiwalentu staje się wymagalne. Oznacza to, że pracodawca powinien dokonać jego wypłaty najpóźniej w dniu ustania zatrudnienia. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 29 marca 2001 r. (sygn. I PKN 336/00) wskazano, że z dniem powstania prawa do ekwiwalentu rozpoczyna się bieg przedawnienia roszczenia o to świadczenie. Z kolei w wyroku z dnia 1 marca 2017 r. (sygn. II BP 11/15) podkreślono, iż dzień rozwiązania stosunku pracy należy traktować jako moment oznaczenia terminu spełnienia świadczenia w rozumieniu art. 455 Kodeksu cywilnego¹⁸¹, od którego pracownik może dochodzić jego zapłaty wraz z należnymi odsetkami.

(akta kontroli tom III, str. 2-10, 14-21, 26-37, 55-59)

¹⁷⁸ Na podstawie FV nr A38/12/2024 dot. usługi szkoleniowej „Profesjonalna obsługa klienta”.

¹⁷⁹ Dz.U. z 2022 r. poz. 513.

¹⁸⁰ Dz.U. z 2023 r. poz. 120.

¹⁸¹ Dz.U. z 2025 r. poz. 1071.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2025 r., wydatki budżetu środków europejskich, w części 85/18, zrealizowano w kwocie 13 837,2 tys. zł (73,5% planu)¹⁸². Wydatki te były wyższe o 6090,8 tys. zł (tj. o 78,6%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r. Nie wydatkowano środków w łącznej wysokości 4993,4 tys. zł, głównie na realizację programu Aktywny Maluch 2022-2029 finansowanego z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027¹⁸³. Główną przyczyną były rezygnacje beneficjentów z tworzenia miejsc w ramach zawartych umów, odstąpienie od zawarcia umów z podmiotami, które nie dopełniły formalności niezbędnych do ich zawarcia oraz niedopełnienie obowiązków związanych z rozliczeniem wykonania umów przez beneficjentów. Niewykorzystane środki w kwocie 2746,7 tys. zł zostały zablokowane decyzjami Wojewody.

W ustawie budżetowej zaplanowano je w wysokości 15 735 tys. zł, na realizację projektów z FERS i FEniKS. W trakcie roku budżetowego plan ten zwiększono środkami z części 30 *Oświata i wychowanie* o 1247,6 tys. zł na realizację projektu z FERS oraz z pozycji 98 i 99 rezerw BŚE o 1848 tys. zł, w tym na realizację projektów z Funduszu Europejskiego dla Rybactwa na lata 2021-2027, FEniKS i FERS. Badanie decyzji¹⁸⁴ zwiększających plan wydatków BŚE na 2025 r. środkami z rezerw celowych wykazało, że wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe. Po otrzymaniu decyzji wprowadzono zmiany w planie, a przyznane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w tych decyzjach.

(akta kontroli tom III, str. 159-271)

Analizie poddano próbę wydatków BŚE na dotacje w ramach programu „Aktywny Maluch 2022–2029”¹⁸⁵ w wysokości 2581,8 tys. zł (22,3% ogółu)¹⁸⁶, obejmującą dotacje na tworzenie¹⁸⁷ i funkcjonowanie¹⁸⁸ nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 dla dziesięciu podmiotów niepublicznych realizujących projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027¹⁸⁹. Kwoty dotacji przeznaczonych do wypłaty określono prawidłowo, a środki przekazywano zgodnie z przyjętymi w programie zasadami¹⁹⁰, w terminach umożliwiających realizację zadań. W 2025 r. nie dokonano końcowego rozliczenia dotacji¹⁹¹; prowadzono natomiast rozliczenia częściowe na podstawie cyklicznych wniosków o uruchomienie środków. Wykazywane w nich wydatki podlegały weryfikacji¹⁹², a ich kwalifikowalność potwierdzano poprzez sporządzanie poleceń płatności, stanowiących podstawę przekazywania kolejnych transz. Na tej podstawie Dysponent oceniał również efekty rzeczowe i nie stwierdził przypadków niewykonania zaplanowanych zadań,

36/46

¹⁸² W tym wydatki dotacje – 10 775,6 tys. zł, wydatki bieżące 443,3 tys. zł, wydatki majątkowe 2618,3 tys. zł (z tego dotacje majątkowe 786,4 tys. zł).

¹⁸³ Dalej: FERS.

¹⁸⁴ Trzy decyzje.

¹⁸⁵ Rozdział 85516, § 2007 i § 6207.

¹⁸⁶ Dotacje ogółem 11 562 tys. zł (w tym bieżące 10 775,6 tys. zł i majątkowe 786,4 tys. zł).

¹⁸⁷ Umowa nr 3/III/NT/2024/3.

¹⁸⁸ Umowy nr: 1/I/FN/2024/5, 1/I/FN/2024/1, 1/I/FN/2024/3, 2/I/FN/2024/4, 1/I/FN/2024/10, 1/I/FN/2024/9, 1/I/FN/2024/2, 2/I/FN/2024/8, 1/I/FN/2025/2.

¹⁸⁹ Dalej: FERS.

¹⁹⁰ W przypadku dotacji na tworzenie miejsc – w formie refundacji, natomiast w przypadku dotacji na funkcjonowanie miejsc – w formie zaliczki i/lub refundacji, na warunkach określonych w zawartych umowach.

¹⁹¹ W przypadku projektów dotyczących tworzenia nowych miejsc opieki rozliczenie następuje po uzyskaniu wpisu do Rejestru Żłobków oraz po otrzymaniu ostatniej płatności – warunki te nie zostały jeszcze spełnione. Z kolei w odniesieniu do dotacji na funkcjonowanie miejsc opieki, realizowane umowy znajdowały się w trakcie 36-miesięcznego okresu realizacji, co oznaczało brak obowiązku składania końcowych sprawozdań przez beneficjentów.

¹⁹² Na podstawie danych z Rejestru Żłobków oraz dokumentacji ostatecznych odbiorców wsparcia załączanej do wniosków.

wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem ani ich pobrania w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości.

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli wykorzystania dotacji na miejscu realizacji projektów. Jak wyjaśniła Dyrektor Wydziału Programów Rządowych i Funduszy Europejskich, *wynikało to z intensyfikacji kontroli zadań finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy, kontrole środków FERS zaplanowano na 2026 r.*

(akta kontroli tom I, str. 485-541)

W 2025 r. wydatki BŚE PUW¹⁹³ wyniosły 380,5 tys. zł (64,5% planu). Wydatki te były wyższe o 63,3 tys. zł (tj. o 19,9%) od takich wydatków poniesionych w 2024 r. Niższe niż planowano wykonanie wydatków wynikało głównie z opóźnień w realizacji zadań pn. „Modernizacja radiowej sieci Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa podkarpackiego” realizowanego w ramach FEnIKS. Niewykorzystane środki w kwocie 207 tys. zł zostały zablokowane decyzją Wojewody. Plan wydatków BŚE PUW nie był zwiększany środkami z rezerw celowych.

(akta kontroli tom III, str. 272-282)

Wojewoda podejmowała działania nadzorcze w celu prawidłowej realizacji wydatków. Działania te polegały głównie na dokonywaniu ocen zgłaszanych zapotrzebowań na środki finansowe, ocen stopnia realizacji zadań finansowanych środkami dotacji, analiz wykonania wydatków w okresach kwartalnych, a także na przeprowadzaniu kontroli podległych i nadzorowanych jednostek, obejmujących tematykę wydatkowania środków publicznych. Monitoringowi podlegała również realizacja planu wydatków w układzie zadaniowym.

(akta kontroli tom V, str. 592-639)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Wskaźniki realizacji zadań Wojewody dla wybranych obszarów

Opis stanu faktycznego

Wskaźniki realizacji zadań Wojewody dla wybranych obszarów były następujące:

- a) W obszarze „Nadzór nad jst”:
- Liczba rozstrzygnięć nadzorczych wojewody uchylonych przez WSA lub NSA / Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody, w stosunku do których WSA lub NSA wydał wyrok * 100 (w %) – 2022 r. - 27,3%, 2023 r. - 0%, 2024 r. - 18,2%, 2025 r. - 0%.
 - Liczba jst (oraz jej jednostek organizacyjnych i podmiotów którym jst przekazuje dotacje) skontrolowanych przez UW w zakresie zadań pomocy społecznej / Liczba jst funkcjonujących na terenie województwa * 100 (w %) - 2022 r. - 71,51%, 2023 r. - 66,13%, 2024 r. - 66,13%, 2025 r. - 79,57%.
 - Liczba skontrolowanych gmin przez UW w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich realizowanych przez gminy (DO, USC, ewidencja ludności - EL) / Liczba gmin realizujących zadania zlecone na terenie województwa * 100 (w %) – w zakresie USC w 2022 r. - 4,1%, 2023 r. - 5,4%, 2024 r. - 6,1%, 2025 r. - 20,4%, w zakresie DO+EL w 2022 r. - 2,5%, 2023 r. - 3,1%, 2024 r. - 4,4%, 2025 r. - 18,8%.

- b) W obszarze „Kierowanie administracją rządową zespoloną w województwie”:

¹⁹³ Dysponenta III stopnia.

- Liczba jednostek administracji zespolonej skontrolowanych przez wojewodę / Liczba jednostek administracji zespolonej w województwie * 100 (w %) – w 2022 r. – 14%, 2023 r. – 14%, 2024 r. – 14%, 2025 r. – 36%.
- Liczba wdrożonych zaleceń pokontrolnych/Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych * 100 (w %) – w latach 2022-2024 – 100%, 2025 r. – 98%.
- c) W obszarze „Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców dotyczących zezwoleń na pobyt stały”:
 - Średni czas wydania decyzji (w dniach) – 2022 r. – 146 dni, 2023 r. – 142 dni, 2024 r. – 169 dni, 2025 r. – 263 dni.
 - Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) / Liczba prowadzonych spraw * 100 (w %) – 2022 r. – 70,11%, 2023 r. – 101,25%, 2024 r. – 82,42%, 2025 r. – 63,16%.
 - Liczba decyzji wydanych w ustawowym terminie/ Liczba decyzji ogółem wydanych * 100 (w %) – PUW podał, że na podstawie art. 100d ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa*¹⁹⁴ w okresie do dnia 4 marca 2027 r. bieg terminów na załatwienie spraw dotyczących udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.
 - Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji / Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji * 100 (w %) – 2022 r. – 40%, 2023 r. – 60%, 2024 r. – 33,3%, 2025 r. – 0%.
- d) W obszarze „Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy”:
 - Średni czas wydania decyzji (w dniach) – 2022 r. – 126 dni, 2023 r. – 142 dni, 2024 r. – 189 dni, 2025 r. – 246 dni.
 - Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/ odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) / Liczba prowadzonych spraw * 100 (w %) – 2022 r. – 88,83%, 2023 r. – 166,83%, 2024 r. – 62,56%, 2025 r. – 65,53%.
 - Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji / Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji * 100 (w %) – 2022 r. – 38,89%, 2023 r. – 47,92%, 2024 r. – 41,67%, 2025 r. – 100%.
- e) W obszarze „Realizacja wybranych zadań Wojewody – Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa”:
 - Stosunek należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami SP do zrealizowanych dochodów budżetowych z tytułu gospodarowania nieruchomościami SP - 2022 r. – 1,4, 2023 r. – 1,5, 2024 r. – 1,3, 2025 r. – 1,2.
- f) W obszarze „Realizacja wybranych zadań Wojewody – Sprawy Obywatelskie”:
 - Liczba punktów paszportowych na 100 tys. mieszkańców województwa - 2022 r. – 0,19, 2023 r. – 0,19, 2024 r. – 0,33, 2025 r. – 0,33.
- g) W obszarze „Koordynacja działań w sytuacjach kryzysowych i zarządzanie kryzysowe”:
 - Data ostatniej aktualizacji wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego – w latach 2022-2025 - 27 lipca 2022 r. i 12 września 2024 r.
 - Średni czas wydania zaleceń od momentu otrzymania od starosty projektu planu zarządzania kryzysowego (w dniach) – w latach 2022-2025 – 60 dni.

¹⁹⁴ Dz. U. z 2025 r., poz. 337 ze zm.

- Liczba przeszkolonych osób w zakresie zarządzania kryzysowego / Liczba osób wymagających przeszkolenia ogółem * 100 (w %) – 2022 r. – 70,5%, 2023 r. – 90%, 2024 r. – 148%, 2025 r. – 115%.
- Średni czas oczekiwania na połączenie z operatorem numeru alarmowego (w sek.) - 2022 r. – 10,18 s, 2023 r. – 10,26 s, 2024 r. – 10,05 s, 2025 r. – 10,02 s.
- h) W obszarze „Wydawanie aktów prawa miejscowego”:
 - Średni czas wydania rozporządzenia porządkowego od zaistnienia przesłanki określonej w art. 60 ust 1 ustawy *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (w dniach) – w latach 2022-2025 – 2-3 dni.
 - Liczba aktów prawa miejscowego wydanych przez wojewodę, które zostały uchylone przez sądy administracyjne/ Liczba aktów prawa miejscowego wydanych przez wojewodę ogółem * 100 (w %) – w latach 2022-2025 – 0%.
- i) W obszarze „Zagadnienia ogólne”:
 - Liczba skarg na działania wojewody i administracji zespolonej, które wpłynęły na 10 tys. mieszkańców - 2022 r. – 0,019, 2023 r. – 0,004, 2024 r. – 0,043, 2025 r. – 0,068.
 - Liczba rozpatrzonych skarg i wniosków przez Wojewodę / Liczba skarg i wniosków przyjętych do rozpatrzenia *100 (w %) – 2022 r. – 98,33%, 2023 r. – 100%, 2024 r. – 100%, 2025 r. – 97,72%.
- j) W obszarze „Inne dane”:
 - Liczba (prawomocnych) wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych dotyczących bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (na mocy których uwzględniono skargi oraz w których zasądzono od wojewody sumę pieniężną na rzecz skarżącego) zapadłych (w szt.) – w latach 2022-2024 – 0, w 2025 r. – 2.
 - Kwota wydatków poniesionych w związku z wyrokami dotyczącymi bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (w kwocie uwzględniono wszelkie wydatki poniesione w związku z postępowaniem, w tym kary, odszkodowania, koszty postępowania procesowego, egzekucyjnego, opłaty komornicze, odsetki itd.) (w tys. zł) – w latach 2022-2025 – 0 zł.
 - Kwota wydatków pozostających do zapłaty na koniec roku w związku z wyrokami dotyczącymi bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (w tys. zł) – w latach 2022-2025 – 0 zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała kontroli prawidłowości wyliczenia przedstawionych powyżej informacji. Wskaźniki dla wszystkich województw zostaną zaprezentowane w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2025 roku*.

(akta kontroli tom IV, str. 605-630)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Realizacja wydatków przebiegała zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ufp. Wydatki zrealizowano w wysokościach określonych w planie finansowym i uzyskano zaplanowane rezultaty. Występujące przypadki wykonania wydatków w kwotach istotnie niższych od planowanych i braku realizacji zadań wynikały z przyczyn niezależnych od dysponenta części. Dotacje na realizację zadań zostały udzielone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a środki pochodzące z rezerw wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, polegające na wyborze wykonawców usług szkoleniowych z pominięciem zasad określonych w regulacjach wewnętrznych PUW, braku odpowiednich zapisów w umowach zabezpieczających interes PUW na wypadek niewłaściwej

realizacji tych usług, nieprawidłowym ujęciu wydatku na usługę szkoleniową w ewidencji księgowej oraz wypłacie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy po dacie rozwiązania stosunku pracy, należy ocenić jako działanie nierzetelne, przy czym nieprawidłowości te nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w części 85/18.

W 2025 r. Wojewoda sprawowała nadzór, o którym mowa w art. 175 ust. 1 i 2 ufp, jednak nie był on w pełni skuteczny, o czym świadczą stwierdzone nieprawidłowości.

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 85/18:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb- 28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kontrolą objęto także sprawozdania dysponenta III stopnia, do sporządzenia których (spośród ww. sprawozdań) zobowiązany był PUW: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28UE, Rb-28 Programy, Rb-70, Rb-BZ1, Rb-Z.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/18 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych PUW (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli tom V, str. 542-591)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Wojewoda¹⁹⁵ wskazała¹⁹⁶ Wydział Finansów i Budżetu PUW¹⁹⁷ do prowadzenia obsługi finansowej dysponenta części 85/18 środków budżetu państwa oraz ustanowiła dysponentów tej części, w tym w zakresie PUW, Dyrektora Generalnego PUW jako dysponenta III stopnia bezpośrednio podległego dysponentowi części 85/18.

W PUW w systemie TREZOR¹⁹⁸ przydzielono trzy numery identyfikacyjne Dysponenta, jeden dla dysponenta części oraz dwa dla dysponenta III stopnia, tj. dla Wydziału Finansów i Budżetu oraz dla Oddziału Finansowo-Księgowego Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego¹⁹⁹.

Wojewoda wyjaśniła, że *zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa²⁰⁰ dysponent części może być jednocześnie dysponentem trzeciego stopnia w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym jednostki. Istniejąca struktura dysponentów w systemie TREZOR ma na celu sprawne i efektywne zarządzanie budżetem.*

(akta kontroli tom V, str. 245-257)

W niniejszej kontroli badaniem objęto księgi rachunkowe prowadzone w Wydziale FiB.

W Regulaminie PUW²⁰¹ ustalono m.in., że do zakresu działania Wydziału Finansów i Budżetu należy w szczególności prowadzenie obsługi finansowo-księgowej zadań dysponenta części budżetu państwa 85/18 oraz prowadzenie obsługi finansowo-księgowej środków budżetu jako dysponenta III stopnia będących w dyspozycji poszczególnych wydziałów merytorycznych PUW, z wyłączeniem ich części wydzielonej do obsługi przez Wydział Organizacyjno-Administracyjny. Wojewoda upoważnił Dyrektora Wydziału FiB oraz Zastępcę Dyrektora tego Wydziału do wykonywania procesów obsługi budżetu państwa w części 85/18.

(akta kontroli tom VI, str. 3-33)

Zasady prowadzenia rachunkowości przez Wydział Finansów i Budżetu²⁰² określone, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*²⁰³, przez Wojewodę²⁰⁴, spełniały wymogi określone w art. 10 ust. 1 tej ustawy. Zawierały m.in. ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych (w tym rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze), opis metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, a także opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów.

W polityce rachunkowości ustalono, że Wydział FiB prowadzi obsługę księgową dysponenta części 85/18 i dysponenta III stopnia tej części, środków budżetu europejskiego, będących w dyspozycji dysponenta części oraz innych środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych Wojewody lub będących w dyspozycji Wojewody. Nie prowadzi natomiast obsługi księgowej

¹⁹⁵ Dysponent części 85/18 środków budżetu państwa.

¹⁹⁶ Zarządzeniem nr 279/11 z 29 grudnia 2011 r.

¹⁹⁷ Dalej też: Wydział FiB.

¹⁹⁸ Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa.

¹⁹⁹ Nr 16156-PUW w Rzeszowie-cz.85/18_zbiorczy, nr 16167-PUW w Rzeszowie Oddział Finansowo-Księgowy-cz.85/18 dysponent III stopnia) oraz nr 16642-PUW w Rzeszowie Wydział Finansów i Budżetu-cz.85/18 (dysponent III stopnia).

²⁰⁰ Dz. U. z 2025 poz. 1375.

²⁰¹ Ustalony zarządzeniem nr 144/24 Wojewody z 15 maja 2024 r. (ze zm.).

²⁰² Dalej: polityka rachunkowości.

²⁰³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

²⁰⁴ Zarządzeniem nr 212/25 z 26 września 2025 r. (a wcześniej nr 196/23 z 12 października 2023 r.) w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości przez Wydział Finansów i Budżetu PUW; dalej: polityka rachunkowości.

działalności eksploatacyjnej rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych Urzędu oraz rozrachunków z tytułu obciążeń wynagrodzeń, które przypisano do zadań Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego. Ponadto ustalono, że efekty procesów inwestycyjnych oraz zakupów rzeczowego majątku trwałego, obsługiwanych przez Wydział FiB, z chwilą ich uzyskania bezpośrednio przekazywane są do eksploatacji właściwemu według miejsca przeznaczenia podmiotowi.

Stosowany Zintegrowany System Informatyczny Komadres ver. 04²⁰⁵ dopuszczony został do użytkowania w Wydziale FiB przez Wojewodę.

(akta kontroli tom VI, str. 34-113)

W ramach organizacji rachunkowości w Wydziale Finansów i Budżetu, m.in.: Wojewoda powierzył Główną Księgową Budżetu Wojewody, a w czasie jej nieobecności Kierownikowi Oddziału Rachunkowości w Wydziale FiB, prowadzenie rachunkowości dysponenta części budżetu państwa 85/18 oraz innych środków będących w dyspozycji Wojewody; pracownikom prowadzącym księgowość w zakresach obowiązków przypisano zadania dla danego stanowiska; przyjęto procedurę nadawania uprawnień w ramach systemów informatycznych PUW, w tym systemu finansowo-księgowego; tworzono rezerwowe kopie danych finansowo-księgowych; opracowano procedurę postępowania w przypadkach incydentalnych (np. awarii systemu) oraz zasady przeprowadzania inwentaryzacji.

(akta kontroli tom VI, str. 114-239)

W 2025 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych nie było przedmiotem oddzielnego audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej. W ramach audytu realizacji dochodów budżetowych pozytywnie oceniono rachunkowość oraz sprawozdawczość budżetową w zakresie dotyczącym dochodów budżetu państwa wskazując, że w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

(akta kontroli tom VI, str. 114-118, 240-250)

Salda kont księgi głównej na 31 grudnia 2024 r. zostały prawidłowo wprowadzone do ksiąg rachunkowych 2025 r. jako bilans otwarcia, tj. zachowano zasadę ciągłości bilansowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o *rachunkowości*. Suma obrotów dziennika za 2025 r. była zgodna z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2025 r., zgodnie z art. 18 ust. 1 ww. ustawy.

Obroty i salda wynikające z pliku JPK_KR za 2025 r. były zgodne z obrotami i saldami wynikającymi z Dziennika i Zestawienia obrotów i sald za 2025 r. pozyskanymi bezpośrednio z systemu f-k.

(akta kontroli tom VI, str. 251-259)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych prowadzonych w Wydziale Finansów i Budżetu (dysponenta części i dysponenta III stopnia) przeprowadzono na próbie 125 zapisów księgowych (w powiązaniu z dowodami księgowymi) o łącznej wartości 6247,1 tys. zł (94 zapisów o wartości 5027,9 tys. zł wylosowanych metodą monetarną MUS oraz 31 zapisów o wartości 1219,2 tys. zł dotyczących dochodów i wydatków wybranych celowo, w tym na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych Wydziału FiB²⁰⁶, analizy należności i zobowiązań z tytułu dochodów i wydatków budżetowych nierozliczonych na koniec roku).

²⁰⁵ System Komadres składał się z podsystemów (modułów), w tym Finanse i Księgowość (dalej: System f-k).

²⁰⁶ Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych PUW przeprowadzono z wykorzystaniem danych zawartych w pliku JPK_KR za 2025 r., za pomocą programu Pomocnik Kontrolera 5.7.

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych. Nie zapewniono jednak pełnej poprawności formalnej zapisów, tj.: zapisy dokonywane na podstawie wyciągów bankowych (cała badana próba) nie zawierały określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, 20 zapisów wprowadzonych na podstawie faktur i noty obciążeniowej nie zawierały tekstu opisu operacji (w treści operacji wskazywano numer faktury lub noty oraz ich datę)²⁰⁷, a na 20 dowodach księgowych (fakturach i notie obciążeniowej)²⁰⁸ nie naniesiono numeru pozycji zapisu uwidocznionego w księgach rachunkowych; co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe prowadzone przez Wydział Finansów i Budżetu stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań dysponenta części 85/18 prowadzone były nieprawidłowo.

(akta kontroli tom VI, str. 260-531)

Księgi rachunkowe prowadzone przez Wydział FiB za 2024 r. zostały zamknięte w sposób trwały. Na podstawie Dziennika Wydziału FiB ze stycznia 2026 r. oraz lutego 2026 r. nie stwierdzono zapisów księgowych dotyczących operacji gospodarczych jakie miały miejsce w 2025 r.

(akta kontroli tom VI, str. 265-266, 532)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

System kontroli zarządczej nie zapewnił poprawności formalnej zapisów księgowych w księgach rachunkowych, tj.:

- a) zapisy dokonywane na podstawie wyciągów bankowych dotyczące dochodów i wydatków dokonywane na podstawie wszystkich kontrolowanych dokumentów, tj. 125 zapisów księgowych (w powiązaniu z dowodami księgowymi) o łącznej wartości 6234,7 tys. zł), nie zawierały określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu.

Stanowiło to naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym przepisem zapis księgowy powinien zawierać określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji.

Główny Księgowy Budżetu Wojewody wyjaśniła, że zgodnie z zapisami polityki rachunkowości operacje na rachunkach bankowych ujmowane są w rejestrach bankowych „RB” oznaczonych symbolami według ich rodzajów²⁰⁹. Symbole te wskazywane są w polu „rodzaj dokumentu” sporządzanych poleceń księgowania²¹⁰, które mają nadawany przez system finansowo-księgowy niepowtarzalny numer w Dzienniku zaczynający się od symbolu rejestru bankowego²¹¹. Na podstawie tego numeru określamy, którego rachunku bankowego dowód księgowy dotyczy, a data dokumentu księgowego „RB” jest tożsama z datą wyciągu bankowego. Identyfikacja wyciągów

²⁰⁷ Na łączną kwotę 1004 tys. zł.

²⁰⁸ Na łączną kwotę 1003,7 tys. zł.

²⁰⁹ Np. „10” – dowody księgowe budżetu państwa roku bieżącego, „20” – dowody księgowe dochodów budżetu państwa.

²¹⁰ Dekret generowany z systemu finansowo-księgowego, załączany do dokumentu źródłowego.

²¹¹ Np. RB10/2025/08/12, RB20/2025/12/12.

bankowych jest możliwa na podstawie daty i nadanego numeru Dziennika, dlatego wskazanie ich jako podstawy dokonywania zapisów księgowych jest niekonieczne.

NIK stwierdza, że przytoczony powyżej przepis art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy *o rachunkowości* wskazuje jednoznacznie na obowiązek zawarcia w zapisie księgowym określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji.

W związku z ww. ustaleniami Główny Księgowy Budżetu Wojewody oraz Dyrektor Wydziału FiB oświadczyły, że *od marca 2026 r. zostało wdrożone wprowadzanie w opisie poleceń księgowania (zapisach księgowych) dotyczących rejestrów bankowych numeru i daty wyciągu bankowego*. Na potwierdzenie załączyła przykładowe dokumenty.

(akta kontroli tom VI, str. 285-307, 316-488, 505-507, 518-531)

- b. zapisy wprowadzone na podstawie 20 dowodów (faktur i noty obciążeniowej)²¹² o łącznej wartości 1004 tys. zł nie zawierały tekstu opisu operacji (w treści operacji wskazywano numer faktury lub noty oraz ich datę).

Stanowiło to naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*. Zgodnie z tym przepisem zapis księgowy powinien zawierać co najmniej zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienie treści skrótów lub kodów.

Główny Księgowy Budżetu Wojewody wyjaśniła, że *szczegółowa treść operacji znajduje się na dołączonym do zapisu dokumencie źródłowym, tj. fakturze, nocie. Dokument źródłowy jest związany z zapisem księgowym i nie ma potrzeby powtórzenia informacji w nim zawartych. Dzięki numerowi faktury, w każdej chwili można łatwo zweryfikować, czego dokładnie dotyczyła transakcja*.

NIK stwierdza, że przytoczony powyżej przepis art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy *o rachunkowości* nie daje możliwości zaniechania zamieszczania w zapisie księgowym opisu operacji.

W związku z ww. ustaleniami Główny Księgowy Budżetu Wojewody oraz Dyrektor Wydziału FiB oświadczyły, że *od marca 2026 r. zostało wdrożone wskazywanie w poleceniach księgowania (zapisach księgowych) dotyczących rejestrów memoriałowych treści operacji (obok numeru i daty faktury)*. Na potwierdzenie załączono przykładowe dokumenty.

(akta kontroli tom VI, str. 316-465, 514-531)

- c) na 20 dowodach księgowych (fakturach i nocie obciążeniowej)²¹³ o łącznej wartości 1003,7 tys. zł nie naniesiono numeru pozycji zapisu uwidocznionego w księgach rachunkowych.

Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*. Zgodnie z tymi przepisami księgi rachunkowe powinny być prowadzone m.in. sprawdzalnie. Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Ponadto zgodnie z pkt 2 ppkt 2 rozdziału IV Zasad sporządzania, obiegu i ewidencji dokumentów finansowo-księgowych²¹⁴ dokumenty księgowe powinny być zaopatrzone m.in. w pozycję księgowania.

²¹² Na 125 objętych kontrolą.

²¹³ Na 125 objętych kontrolą.

²¹⁴ Przyjętych zarządzeniem nr 277/21 Wojewody Podkarpackiego z 22 grudnia 2021 r, w sprawie ustalenia jednolitych zasad sporządzania, obiegu, kontroli i ewidencji dokumentów finansowo-księgowych, objętych obsługą finansowo-księgową prowadzoną przez Wydział Finansów i Budżetu PUW.

Główny Księgowy Budżetu Wojewody wyjaśnił, że *fizycznie nie ma naniesionych na dokumentach źródłowych pozycji księgowania, ale są one łatwo identyfikowalne poprzez nadany własny niepowtarzalny numer dziennika zamieszczony w poleceniu księgowania oraz treści operacji wskazujący jednoznacznie dokument źródłowy.*

W związku z ww. ustaleniami Główny Księgowy Budżetu Wojewody oraz Dyrektor Wydziału FiB oświadczyły, że *od marca 2026 r. zostało wdrożone nanoszenie na fakturze numeru pozycji księgowej, pod którą została wprowadzona do ksiąg rachunkowych.* Na potwierdzenie załączono przykładowe dokumenty.

(akta kontroli tom VI, str. 316-465, 508-513, 518-531)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe za 2025 r. i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2025 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo oraz prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

Objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami ujęto na prawidłowych kontach w księgach rachunkowych. Obowiązujący w PUW system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie zapobiegły jednak błędom formalnym zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dokonywanie wyboru wykonawców zamówień na świadczenie usług szkoleniowych niepodlegających ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych²¹⁵ na podstawie zasad określonych w regulacjach wewnętrznych PUW w sprawie udzielania zamówień, w szczególności sporządzanie opisu przedmiotu zamówienia na świadczenie usług w sposób jednoznaczny i wyczerpujący.
2. Zawieranie w umowach na świadczenie usług zapisów zabezpieczających interesy PUW przed niewłaściwą ich realizacją, w tym zasad stosowania kar umownych.
3. Prawidłowe zorganizowanie kontroli zarządczej dotyczącej realizacji wydatków na szkolenia.
4. Podjęcie działań zapewniających skuteczną kontrolę dokumentów finansowo-księgowych pod względem kwalifikacji wydatków zgodnie z klasyfikacją budżetową, w szczególności w obszarze wydatków na szkolenia.

²¹⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 1320.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²¹⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Podkarpackiej Delegatury w Rzeszowie Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Rzeszów, dnia 15 kwietnia 2026 r.

Kontrolerzy
Główny specjalista k.p.

Marek Wójtowicz

/-/

Główny specjalista k.p.

Krzysztof Pakuła

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Podkarpacka Delegatura w Rzeszowie

p.o. Dyrektora

Stefan Gados

/-/

²¹⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o *doręczeniach elektronicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.